

PROTEIN

měsíčník YMCA v ČR, říjen 2005, ročník VII

15 Kč / 0,5 €

Ymkaři ymkařům

Velký vyvolený bratr

Spiritual Fest 2005

Ekologické aktivity YMCA

Vojtova již zcela pravidelná křížovka

Milí čtenáři!

Doufám, že obálka dostatečně naznačuje hlavní téma tohoto čísla. Ekologie je možná už provařené téma. Z jedné strany možná, z druhé je nutno přiznat, že smrtelně/životně důležité. Podíváme se na něj navíc z ymkařské a praktické stránky - jednotlivé příspěvky se zabývají konkrétními příklady, jak převést ekologickou teorii do našeho, nejen osobního, života.

Už v úvodním impulzu od ymkařských seniorů se objevuje i téma vztahu k přírodě, následuje dokument Challenge 21 a drobný komentář, ve kterém se YMCA jako celek zavazuje k ochraně Božího stvoření. A pak už přichází jednotlivé nápady, ukázky, oblasti, možnosti atp., jak v sobě i v druhých probudit zájem o tuto problematiku. Objevíte připomenutí biblického fundamentu pro vztah člověka k přírodě, rozhovor s J. Martinkem, člověkem, kterého musí mít rád nejen každý cyklista, nápady na práci s dětmi z YMCA Husinec a Olomouc, ale také z celého světa díky našemu věrnému zahraničnímu dopisovateli.

Objevíte zde však i odskoky mimo hlavní téma - nejen ekologičtí živí jest člověk, a tak se můžete vydat na Cestu kolem Zeměplochy, dočíst se, jaké to bylo na letošním Spiritual festu (nechápu, kde byli všichni tensingáři, určitě by se vám to moc líbilo a navíc byste tu chytili nějakou tu inspiraci), vyluštit si vojtovku, juknout, co alternativního se zase urodilo, zavzpomínat na Pavla Hasterlíka s Janem Šimsou, nechat se zahrát u srdce oceněním, které YMCA v ČR obdržela a nechat se pozvat na nějakou parádní akci - výběr je tentokrát myslím košatý.

Důležitou novinkou je také informace formálního charakteru. Protein již nevychází pod YMCA DAP, ale pod YMCA v ČR. YMCA DAP se pro tento krok rozhodl z velmi promyšleného důvodu. Chce jím posílit roli Proteinu v celé YMCA! Zbavit jej určité nálepky tensingového časopisu a otevřít tak prostor širšímu okruhu čtenářů. Dííííky YMCA DAP se narodil, začal chodit, naučil se číst a psát, mluvit k nám všem, a když dorostl do své současné krásy a síly je vypuštěn do služby. Samozřejmě, že TenSing je jedna z klíčových aktivit YMCA a budete se s informacemi o něm na jeho stránkách setkávat i nadále (mimoходом, tensingáři, v tomto čísle o vás není ani písmenko, tak to příště napravte :-)).

Redakce Proteinu je stále otevřená, tzn. pravidelným příspěvatelem se může stát kdokoliv z vás - nyní pouze nadšených čtenářů, kdo má vztah k YMCA a chtěl by o určité oblasti práce YMCA či života obecně pravidelně informovat. Jeden článek může napsat kdokoliv, kdo zažil něco, s čím by se chtěl rozdělit s ostatními nebo o něčem takovém alespoň přemýšlí. A kdo by nechtěl být jednou šéfredaktorem nejprodávanějšího časopisu u nás, že... zkrátka záleží jen na nás, kam to dotáhneme - ambice by byly... Prozatím jen malá anketní otázka, chtěli byste v Proteinu A) více článků a informací o jednotlivých aktivitách YMCA? nebo B) více článků „o životě“ z alternativního pohledu ymkařů? Chcete-li mix obou přístupů, hlasujte pro C). Svůj názor, nejlépe rovnou s článkem příslušné formy, pošlete na mail redakce... :-)

J. V. Hynek

z OBSAHU

Ymkaři ymkařům	.	.	.	3
Challenge 21	.	.	.	4
Vzpomínání	.	.	.	5
Křesťanství a ekologie	.	.	.	6
Rozhovor s Jardu Martinkem	.	.	.	10
YMCA a zvířata - jde to dohromady?	.	.	.	13
Křížovka nebo spíše vojtovka	.	.	.	16
Světová YMCA a životní prostředí	.	.	.	18
Cesta kolem ZEMĚPLOCHY	.	.	.	23
Spiritual Fest 2005	.	.	.	24
Vzpomínka na Pavla Hasterlíka	.	.	.	26
... a mnoho jiného...				

© PROTEIN, vychází 11x ročně
Vydává YMCA v České republice
Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1
Ročník VII, říjen 2005

REDAKCE PROTEINU:

tel.: 224872004, email: protein@ymca.cz,
<http://www.protein.ymca.cz>.

Redakce: Jaroslav V. Hynek, Aneta Hynková, Vojtěch Berger,
Štěpán Černý, Veronika Kočová, František Kroužil, Petra
Pastířčáková, Madla Rounová, Dominik Zunt
Právo redakční úpravy vyhrazeno.
Články neprocházejí žádnými korekturami.

Registrační číslo MK ČR E 14324.

Uzávěrka: 20. 9. 2005.

Uzávěrka příštího čísla 20. 10. 2005.

Ymkaři ymkařům

FOTO: J. V. HÝNEK

Jak bývá dobrým zvykem, k nedělnímu ránu patří zastavení a zamyšlení. Na Sázavě jsou tyhle chvíle tradičně nazývány Sunday service. Po zpěvu písní a čtení Petrovy epištoly se účastníci „seniorského“ setkání v roce 2002 stali sami pisateli epištoly - poselství či vzkazu současným mladým Ymkařům. Tyto vzkazy nebyly jen radou či přáním, staly se i přímluvou a modlitbou všech zúčastněných.

A co tedy přejí staří ostřílení Ymkaři těm mladším a méně zkušeným?

- Šiřte mezi lidmi radost a lásku
- Buďte tolerantní a važte si druhých
- Pevnou vůlí lze dosáhnout všeho
- Snažte se pochopit i názory druhého
- Pracuj nejen pro sebe ale také pro jiné
- Buďte hodní, slušní, mějte rádi své rodiče a milé. Nerozmnožujte se příliš, naše malá zeměkoule je přelidněná.
- Učte se, pěstujte svou osobnost na základě zkušenosti našich předků: Havlíčka, Němcové, Palackého, Nerudy, Masaryka, Seiferta, Sokolů... Bojujte ve svých duších a srdcích proti účinkům zhoubné komerční i politické reklamy. Zaměřte se na přírodu, snažte se s ní splýnout.
- Žijte tak, aby z vašeho života měli prospěch i ti, kteří dožívají nebo žít nemohou!
- Zbavte se závisti a buďte pokojní
- Buďte upřímní k sobě i ostatním

- Více tolerance
- Více přátelství
- Poslušnost Boha, úcta k jinakosti, radost
- Blíž Bohu, lidem, přírodě
- Naplňte se láskou, pokorou, soucítěním s druhými. tolerancí a odpuštěním
- Žijte v lásce k vlasti, zodpovědnosti za život svůj i bližních a ctěte pravdu
- Snášlivost, toleranci, ochotu pomáhat potřebným a nepropadat beznaději
- Nebudte hamižní, nebudte závistiví, bohatství není štěstí!
- Buďte stateční, neúplatní a pravdiví. Držte se desatera přikázání Božích
- Je mnohem důležitější co člověk jest, než co člověk má. Na předním místě hodnotového žebříčku necht' je morální řád daný shůry, sebeovládání a pokora, ale především láska
- Agapé - ke druhým bližním
- Fair play!
- Mladí přátelé, přeji vám, abyste své mládí prožili tak krásně jako my!

Milí senioři, rádi budeme vaše vzkazy předávat jak slovy, tak životem a prací v Ymce!

*Za všechny, kteří se v Ymce angažují
Hanka Šormová*

Challenge 21

Jako potvrzení Pařížské báze, přijaté v roce 1855, která nadále zůstává základním vyjádřením poslání Ymky, prohlašujeme na prahu třetího milénia, že Ymka je celosvětové, křesťanské, dobrovolnické hnutí pro ženy a muže se zvláštním důrazem na opravdové zapojení mladých lidí a že si dala jako cíl sdílet křesťanský ideál budování lidského společenství, ve kterém vládne spravedlnost a láska, pokoj a smíření, aby tak celé stvoření mělo plnost života.

Každý člen Ymky je proto povolán, aby se otevřel konkrétním výzvám a podle vlastní situace určil priority. Mezi tyto výzvy, které jsou rozvinutím Kampalských principů z roku 1973, patří:

1. Sdílet dobrou zprávu o Ježíši Kristu a usilovat o duchovní, intelektuální a fyzické blaho jednotlivce a celost společnosti.
2. Umožňovat všem, zejména mladým lidem a ženám, aby přijali více odpovědnosti a úkol vedení na všech úrovních, a pracovali pro spravedlivější společnost.
3. Hájit a prosazovat práva žen a obhajovat práva dětí.
4. Podporovat dialog a partnerství mezi lidmi různé víry a různých ideologií a uznávat kulturní identitu lidí a podporovat kulturní obnovu.
5. Zavázat se pracovat v solidaritě s chudými, odcizenými a vykořeněnými lidmi a utiskovanými rasovými, náboženskými a etnickými menšinami.
6. Být prostředníkem a usmiřovatelem v konfliktních situacích a pracovat pro významnou spoluúčasť a podporu lidí na jejich sebeurčení.
7. Bránit Boží stvoření proti všem ničivým silám a zachovat a ochránit zdroje země pro příští generace.

Pro naplnění těchto výzev bude Ymka používat takové způsoby spolupráce na všech úrovních, které budou posilovat soběstačnost a sebeurčení.

Přijato na 14. Valném shromáždění YMCA, Frechen 1998

Přeložil Michal Šourek

Dovolím si jen malý komentář. Sedm bodů, které formuluje Challenge 21 je rozvedením, či interpretací toho, co již implicitně obsahuje Pařížská báze z roku 1855 – základní vyjádření poslání YMCA:

„Posláním křesťanských sdružení mladých mužů je sdružovat mladé muže, kteří považují Ježíše Krista podle Písma svatého za svého Boha a Spasitele, touží být vírou a životem jeho učedníky a usilují o rozšíření jeho království mezi mladými muži.“

Pro nové tisíciletí však bylo přijato zmíněných sedm bodů, které mají být konkrétními výzvami pro každého člena YMCA, aby je ve svém životě prakticky a konkrétně naplňoval. Ale nejen jako jednotlivec, ale také jako celé společenství YMCA, neboť právě takto spojení stejnou myšlenkou, můžeme dokázat mnohem více. Můžeme být těmi, kteří vytvářejí programy, zvou další lidi a skupiny lidí k této práci, a

tak postupně proměňují přístup lidí ke svému životu a dění kolem sebe.

Hlavní téma tohoto čísla je věnováno podrobnějšímu zamyšlení se nad úkolem, který je před nás kladen v bodě 7. Je to životně (či smrtelně) důležitý bod, ale pro věřícího člověka by měl být přirozenou samozřejmostí.

„Bránit Boží stvoření proti všem ničivým silám a zachovat a ochránit zdroje země pro příští generace.“

Můžete zde najít jak inspiraci biblickou, tak praktickou ze zkušeností některých YMCA u nás, ale také ze zahraničí. Nechte se tedy vyzvat i vy a pokuste se najít konkrétní způsob, jak toto pravidlo přenést do svého života.

J. V. Hynek

Vzpomínání?

Nedávno mi zavolala kamarádka, že má veliký problém. Prý jestli jsem ještě ten ornitolog. Nutno podotknout, že jsem se za ornitologa nikdy nepovažovala, i když jsem vedla ornitologický kroužek pro děti. Nakonec chtěla radu, co s mladým špačkem, kterého našli zraněného na kraji cesty. Nadějně vyhlídky jsem jí nedávala, ale přesto se chtěli pokusit o jeho záchranu. Několik rad jsem přece předala se smutnou poznámkou, že jim zřejmě zemře. Po týdnu volala znovu, ohledně jiné záležitosti a mimo jiné řekla, že jsem měla pravdu. Skutečně zemřel. Smutná pravda.

A v této situaci si vzpomínám na krásné chvíle, kdy mi Pavel Světlík dal do ruky poprvé okroužkovaného ptáčka. Už nevím, co to bylo za druh, snad černohlávek. To není důležité. Stále se podivuji nad krásou, jíž nás Pán Bůh obdaril. Držet v ruce ptáčka vážícího několik gramů, jako například králíček ohnivý, který dokáže přeletět během několika dní až do centrální Afriky. Nebo nekonečné spektrum odstínů azurové barvy ledňáčka říčního. Co takhle brkoslav, který letos na jaře okupoval nejednu zahradu, kde nesklidili jablka? Věděl jsi, že brkoslav stráví svou potravu za 5-7 minut? Přesto má velikou energii putovat k nám ze severu.

Věnovali jsme se po mnoho let ornitologii a mnoho dětí mohlo poznat krásu stvoření. Byla to nádherná příležitost poukázat na Boží lásku k přírodě, ke světu, k lidem. Tento školní rok už ornitologický klub nebudeme otvírat. Ne snad z nezájmu dětí, jen už nám chybí síly k dalšímu vedení. Smutná pravda.

Kolik hodin práce? Kolik druhů ptáčků jsem držela v ruce, nebo jen pozorovala a žasla nad exotičností kolpíků a volavek,

FOTO: ČESTMÍR TICHÝ

leteckou obratností rorýsů nebo dravců, nádherným zbarvením pěvců... A přesto nemohu být smutná. Byl čas, kdy jsme vedli ornitologický kroužek a spolu s dětmi pronikali do divů Božího stvoření. Čas, kdy jsme stavěli budky a pak je museli čistit a báli jsme se, aby děti nechytlly čmelíky. Čas, kdy jsme seděli u sítí natažených nad řekou a vyčkávali, zda v nich neuvízne ledňáček nebo skorec. Čas, kdy jsme hloubili pro ledňáčka nory a upravovali říční břehy, aby mohl zahnízdit a vyvést mláďata. Čas, kdy jsme seděli na louce a pozorovali motáky nebo u vody kulíky.

Teď je čas, kdy pracujeme s dětmi v jiných oddílech. Kdo ví, proč tomu tak je? Nemusím tomu rozumět, nemusím s tím souhlasit a také, nemusím se tím trápit. Vše je v Božích rukou.

Tak se loučím se všemi opeřenými přáteli, od kterých jsem se mohla jen učit a obdivovat je. Přijměte mou radu. Pokud máte mezi sebou někoho, kdo miluje přírodu a chtěl by vést přírodovědný klub, podpořte ho. Zažijete pozeňnané chvíle.

*Míša Veselá
YMCA Husinec*

Křesťanství

... a ekologie

Zmínky o vztahu a účtě k přírodě jako k Božímu stvoření najdeme v Bibli

- v příkazech Zákona daných Bohem Izraeli
- ve starozákonní literatuře básnické
- ve starozákonní literatuře prorocké
- v novozákonních proroctvích
- na jiných místech Nového zákona

Křesťan je veden k účtě k přírodě, protože

- příroda zjevuje Boží slávu a vlastnosti a je jedním z prostředků poznání existence i vlastností Boha.

- je mu zakázáno ničit to, co Bůh stvořil - na konci v soudu Bůh „zničí ty, kdo ničí zemi“ (Zj 11,18)

- je si vědom důstojnosti, jakou zaujímá stvoření v Božím plánu (Ř 8)

- je veden k odpovědnosti za své skutky - za vše, co konal, se bude zodpovídat (Lk 12,48)

V Božím původním plánu měla být země rajskou zahradou s lidmi, rostlinami a zvířaty žijícími v harmonii. Boží zájem o zachování zvířecích druhů je ukázán v příběhu o Noemově arše. Péči o zvířata Bůh přikazuje zákonem. V Novém zákoně Ježíš říká, že Bůh má zájem i o malé vrabce (Mt 10,29).

Nynější stav člověka i celého stvoření je z biblického hlediska poznamenán hříchem a tudíž ve stavu porušenosti. Božím cílem je OBNOVA. Bůh uzavírá se svým stvořením smlouvu: „V onen den pro ně uzavřu smlouvu s polní zvěří a s nebeským ptactvem i se zeměplazy. Vymýtím ze země luk, meč i válku a dám jim uléhat v bezpečí.“ (Oz 2,20)

Plán obnovy můžeme sledovat v celé Bibli. O způsobu, jak bude obnova nastolena a co všechno bude zahrnovat, v Bibli nečteme. O přírodě - zvířatech a rostlinách - však víme, že budou mít „slavnou svobodu Božích dětí“ - podobně jako člověk.

Křesťanské pojetí času je tedy lineární - nakonec Bůh uvede harmonii mezi člověkem, ostatním tvorstvem a jím samotným. Na konci v soudu Bůh „zničí ty, kdo ničí zemi“ (Zj 11,18) a ospravedlněný člověk i „tvorstvo bude mít znovu slávu Božích dětí“ (Ř 8). Přestože role člověka v budoucím díle obnovy je nám skryta, neznamená to, že člověk není za nynější stav přírody odpovědný. Odpovědnost je dána zákonem a svědomím, které Bůh předává člověku.

Otázka správcovství

„Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil.“ (Gn 2,15) Hebrejské slovo, které zde ekumenická Bible překládá „střežit“ (šamar), má také význam „pečovat, chránit, dodržovat jako zákon“ (podle Strongova lexikonu).

Správa neznamenala vlastnictví, ale to, že člověku bylo svěřeno něco do péče a bude se za to, jak o to pečoval, zodpovídat Majiteli. (Lk 12,48)

Boží zákony na ochranu zvířat a rostlin

Zvířata jsou stejně jako člověk „živými dušemi“, platí pro ně budoucí zaslíbení obnovy. Ř 8, 19-22 o nich říká, že „tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti - ne vlastní vinou, nýbrž tím,

kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do slávy dětí Božích. Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu.“

Tělesná smrt z Božího pohledu nemusí mít definitivní platnost. S tímto zřetelem vnímáme pak i utrpení a smrt - zejména ve Starém zákoně, a také starozákonní zvířecí oběti.

Zvířata

I když člověku bylo dovoleno zabít zvířata pro nutnou obživu, jako oběti Bohu a při ohrožení života, nebyla mu tím dána volnost ke zbytečnému zabíjení z lovecké vášně nebo k tomu, aby si tím jako Nimrod dokazoval svou moc. (1. Mo 10,9).

Bible vštěpuje člověku zásady milosrdného zacházení se zvířaty. Bůh Jahve se představuje jako ten, kdo se stará o zvířata a jejich blaho. (Př 12:10; Ž 145:15, 16)

Mojžíšův zákon přikazuje:

„Když narazíš na býka svého nepřítele nebo na jeho zatoulaného osla, musíš mu jej vrátit. Když uvidíš, že osel toho, kdo tě nenávidí, klesá pod svým břemenem, zanecháš ho snad, aniž ho vyprostíš? Spolu s ním ho vyprostíš.“ (Ex 23,4.5) - mělo se mu pomoci, i když patřilo nepříтели, a i když by to znamenalo práci v sabatním dnu. (Lk 14,5-6)

„Nebudeš orat s volem a oslem zapřaženými spolu.“ (Dt 22,10) - aby slabší zvíře netrpělo. „Při mlácení nedáš dobytčeti náhubek.“ Dt 25,4 - mělo právo se najíst.

„Ale sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách.“ (Ex 20,10) „Po šest dnů budeš konat svou práci, ale sedmého dne přestaneš, aby odpočinul tvůj býk i osel ...“ (Ex 23,12)

„Dbejte na má nařízení. Když budeš připouštět dobytek, nesmíš křížit dvojí druh.“ (Lv 19,19)

„Když přijdeš cestou na ptačí hnízdo s holátkou nebo s vejci, s matkou sedící na holátkách nebo na vejcích na nějakém stromě nebo na zemi, nevezmeš matku od mláďat.“ (Dt 22,6)

Zvířata k obětem byla zabíjena nejméně bolestivým způsobem. Zvířecí oběti byly použity k ilustrování duchovního principu. Ve většině případů byly spáleny jen tuk a vnitřní orgány. Většina z masa obětních zvířat skončila na talíři, nebyla tedy „zbytečně zmařena“.

V této souvislosti se snadno zapomíná, že všichni, kdo jedí maso, se svým způsobem podílejí na zabíjení zvířat. Maso, které jíme, je obětováno tomu, kdo je konzumuje. Rozdíl je v tom, že zvíře, které nám poskytlo potravu, zemřelo mimo zraky veřejnosti a mimo nějakou obřadní souvislost v soukromí komerčních jatek. Dokonce i kůže obětí byly využívány k výrobě koženého zboží.

Rostliny

- zemědělství: Podle Zákona měla půda každý sedmý rok odpočívat ladem, měla si odpočinout.

- ochrana stromů: „Když budeš dlouhou dobu obléhat nějaké město a v boji se ho zmocníš, nezničíš jeho stromy a nebudeš je vytínat sekerou.“ (Dt 20,19)

Proč se Bible soustředí především na vztah člověka k Bohu a méně na vztah člověka k přírodě?

- Náboženství Bible je monoteistické - je uctíván Stvořitel přírody a přírodních zákonů, nikoli příroda sama.

- Izrael byl zemědělský pastevecký národ, žil denodenně v kontaktu s přírodou a byl závislý na přírodě. Byl přirozeně veden k šetrnému zacházení s přírodou a nepotřeboval důležitost přírody a péče o ni zdůrazňovat. Přesto Zákon

obsahuje zásady zacházení s přírodou i se zvířaty (viz výše).

- V biblických dobách nebyla příroda člověkem zdevastována.

- Podstata ekologických problémů spočívá v lidské chamtivosti. Křesťanství jasně odsuzuje chamtivost jako modlářství („láska k penězům je kořenem všeho zla“), odsuzuje závist, materialismus („neshromažďujte si poklady na zemi“).

Odklon od učení Písma vedl v „křesťanství“ k těmto mylným koncepcím:

1. Popírání tělesného světa

- vzniklo jako důsledek popírání pohanského panteismu - extrém v „křesťanském“ důrazu na „nebeské“, důraz na „duchovní svět“, popírání tělesného světa. Důsledek je ztráta úcty a respektu k přírodě.

Bible ale nikde neučí, že máme odmítat fyzický svět. Pokud Bible kritizuje „tělesnost“ neboli „tělesné smýšlení“, týká se to sklonů člověka nenaplněného Božím duchem a tudíž přízemního, zaměřeného sama na sebe, chamtivého, materialistického. Bible tím popisuje lidský sobecký a Bohem neovlivněný přístup a motivy jednání, nikoli Boží fyzické stvoření. Rozpor mezi fyzickým a duchovním si pozdější „křesťanství“ vypůjčilo od řecké mytologie a filozofie.

2. Učení o konečném zničení fyzického světa Bohem

- a z toho vyplývající důraz na budoucí nebeský život. Podle tohoto pojetí Bůh nepočítá dále s fyzickým stvořením. Tvorstvo prý pomine, jen člověk má dědictví v nebi. (Toto učení se možná také opírá o jednostrannou interpretaci textu 2. Petra 3,10, který má hovořit o spálení země v závěrečném soudu. Nejstarší rukopisy však nehovoří o spálení země ohněm, ale o soudu, což uvádí i moderní překlady Bible.)

Bible ale poskytuje obraz budoucího „ráje“ (Nová země a nové nebe ve Zjevení, obraz z Izajáše, Ř 8, ...). Jde o to, zda se mají tyto popisy interpretovat obrazně nebo doslova. Rozhodně nás tyto pasáže neopravňují k definitivním závěrům o budoucí zemi.

3. Názor, že materiální prosperita dokazuje Boží přízeň

- kalvínská etika práce - víra v předurčení a z ní vyplývající závěr: komu se materiálně nedaří, není Bohem požehnaný - není vyvolen a spasen. Odtud pak plyne společenský tlak vyvíjející snahu dokazovat svou práci své „postavení“ před Bohem (Amerika koloniálního období - puritáni). Ekonomický rozvoj je pak chápán jako Boží vůle, a tím pádem i neomezené vyčerpávání přírodních zdrojů.

Bible kritizuje lenost (viz kniha Přísloví), ale klade práci na správné místo. Kritizuje chamtivost a hromadění pozemských statků (viz učení Ježíše Krista). Podle Bible je „láska k penězům kořenem všeho zla.“

A co praxe? Chovají se křesťané ekologicky?

Jak jsme si již ukázali, křesťanství vede ke skromnosti a odpovědnosti člověka za přírodu. Opravdové následování Krista vede k úctě k přírodě, k rostlinám i ke zvířatům - jako

k Božímu stvoření. Při rozboru námitek vůči křesťanství vyjde najevo, že podstata problému není v učení Bible, ale v neposlušnosti jednotlivých křesťanů. Po stránce učení nelze v oblasti vztahu k přírodě podle mého názoru křesťanství nic vytknout. Na rozdíl od Starého zákona Nový zákon více apeluje na svědomí člověka, které má být ovlivněno takovým smýšlením, jaké měl samotný Kristus. To, že se mnoho lidí, kteří se hlásí ke křesťanství, nechová podle toho, co vyznává, je jiná věc. Sám Ježíš říkal: „až přijde Syn člověka (podruhé), nalezne na zemi víru?“ Bible učí, že podstatou odcizení se Bohu je necitlivost srdce (Ef 4,17-19; 2. Tm 3,1-5). **Znečištěna je především duše člověka a toto znečištění je příčinou devastace přírody.**

Křesťané selhávají, ale selhávají i ateisté a příslušníci jiných náboženství. Argumenty, že „křesťanská“ praxe selhává při ochraně přírody, se dají stejně dobře použít i proti lidem hlásícím se k jiným náboženstvím a lidem, kteří v Boha nevěří.

Tak například v Pákistánu (kde převažuje islám) a v Indii (kde je to především hinduismus, a potom islám a buddhismus) je péče o životní prostředí něčím neznámým. V časopise Geographic Camera 18/1999, str. 42, píše Radek Perun: „Ekologie je v Pákistánu a v Indii snad ještě před počítáním. Jedná se tu prostě jen o barbarské drancování přírodního bohatství země. ... Sokovaly mě pohledy na pálení plastových věcí na ohromných haldách, s množstvím kolem pobíhajících dětí. Za odstrašující příklad často uvádím jednu uličku v Gilgitu. Dlouhá je snad 200 metrů a je tvořená po obou stranách ze samých dílen na demontáž transformátorů. Povalují se jich tam desítky rozebraných a vytéká z nich zcela „bez ostychu“ náplň, kterou je velice toxický olej. Ten teče v předem pečlivě vykopaných kanálech do nedaleké řeky.“ Pralesy nedevastují jen chamtiví „křesťanští“ byznysmeni, ale i „hinduisté“ a „buddhisté“ v Indii a Indočíně.

Je pravdivý populární romanticko idylický obraz přírodních národů, neovlivněných „křesťanskou“ civilizací, které žijí v naprostém souladu s přírodou a přírodními zákony? V Kambodži žije domorodý kmen, který vypaluje prales, aby zde mohl pěstovat zemědělské plodiny pro svou obživu, ačkoli by se zde dobře uživil lovem a sběrem, jako jiné kmeny v této oblasti (dokumentární film Rattanakiri 99 aneb Jak se dělá filmová expedice). Kdybychom chtěli žít stylem života např. severoamerických Indiánů a užít se lovem divoké zvěře a sběrem plodin, potom bychom potřebovali nesrovnatelně větší životní prostor.

Ponaučení si můžeme vzít z mnoha kultur, tradic, i náboženských textů, které vznikaly na různých místech v různých přírodních podmínkách. Nechci zde srovnávat jiné posvátné spisy s Biblií. Pokud ale jde o křesťanství, nenalézám na jeho závazné normě – Biblii důvod pro aroganci vůči přírodě. Spíše naopak. Vina je tedy na straně těch, kdo se této závazné normy nedrží v souladu se svým svědomím.

Daniel Agnew

Na www.jakyje.net jsou další úvahy autora.

Ekologie všedního dne

Důležitější, než být aktivistou nějakého „zeleného“ sdružení, je každodenní ekologické chování. Z následujících příkladů zjistíte, že to neznamená nějaké podivínství či zarputilou snahu o dodržování nějakých složitých pravidel, ale v i v celku jednoduché vzorce chování, které se vám mohou dostat zcela přirozeně pod kůži, takže je můžete dělat úplně automaticky. Co tedy můžeme dělat pro naše životní prostředí naprosto všedně, bez nutnosti zvýšení vaší energie?

1. Při nákupu obyčejných a grahamových rohlíků si vzít na všechny jen jeden sáček, nemusíte mít zabalený každý zvlášť – výsledkem bude 50% snížení odpadu! Když si to spočítáte na jeden ochod, jedno město, jeden stát, je to o tuny odpadu méně. Samozřejmě, že je lepší papírový pytlík, než mikroténový sáček, ale ne všude mají na výběr.

2. Chůze, kolo, kolečkové brusle jsou zdravější a někdy i rychlejší dopravní prostředek než auto či MHD. Využijte je vždy, když je to jen možné. Dávejte přednost MHD před autem.

3. Separace odpadu dorazila snad už i do těch nejmenších vesnic v republice. Pokud ne, tak mě to opravdu zajímá. V té naší máme jen 48 popisných čísel a také už rok separujeme, takže žádné výmluvy... :-). Nenechte se rozladit tím, že pak přijede kuka vůz a všechno sesype na jednu hromadu (to jsem opravdu viděl!), hezky se to naučíte a mezitím se to naučí i Technické služby.

4. Když si půjdete koupit něco nového na sebe, hleďte také na trvanlivost oděvu. Pokud je to nekvalitní materiál, vydrží vám hezký kratší dobu a tím pádem si budete muset dříve kupovat něco dalšího. Nejen že i pro většinu z vás zřejmě platí pravidlo – nejsem tak bohatý, abych si mohl kupovat levné věci, ale je třeba uvážit, že každý nový výrobek, byť laciný, vyžaduje spoustu nákladů – energie na výrobu, přepravu,.. a to vše znamená spotřebovávání přírodních zdrojů a znečišťování.

5. PET láhev je dnes velmi oblíbená, navíc jde recyklovat – většina triček, která jsou dnes na trhu jsou právě z PET lahvi. Co na tom, že na štítku máte napsáno 100% cotton. V Číně je to zkrátka označení pro PET láhev. Přesto je dobré se před koupí nápoje v PET láhvi vždy zamyslet, jestli je nutné ji koupit. Tím ovšem nenabádám ke snížené spotřebě tekutin – pitný režim je totiž zase základem péče o naše tělesné schránky.

J. V. Hynek

Jezdí a chraň

FOTO: J. V. HÝNEK

Pokud chceme přemýšlet o ekologii, pak se musíme dotknout i dopravy, neboť ta patří mezi největší znečišťovatele životního prostředí. Doprava však není jen auto či letadlo.

Přinášíme rozhovor s Jaroslavem Martinkem z Centra dopravního výzkumu, který svůj profesní život zaměřil na rozvoj cyklistické dopravy, ale jak se dočtete nejen cyklistické...

Co je přesně v náplni tvé práce, co máš na starosti?

Věnuji se zejména podpoře cyklistické dopravy v ČR. Na starosti mám koordinaci Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR. Také se začínám zabývat podporou udržitelné dopravy jako takové (tj. pěší, cyklistické a veřejné dopravy).

Proč ses rozhodl věnovat právě této práci?

Když pološím moje karty na stůl... protože chci, aby

byly bezpečné cyklostezky, až pojedu se svým synkem na kole, protože na kole chceme jezdit. Proto do toho vládám tolik energie. Víím, že je to dobré pro mne, že je to dobré i pro vás, že je to dobré pro ostatní. A když mám pak možnost se projet například po cyklostezce mezi Hlubokou a Budějicemi, a vidím všechny ty lidi, jak jsou spokojení, tak jsem také spokojený.

V září obdrželo město Kroměříž významné ocenění v soutěži o nejlepší ekologickou dopravní iniciativu, když v konkurenci 34 evropských měst skončilo druhé. Jak si vůbec stojíme v porovnání třeba se sousedním Slovenskem či rovinatým Polskem? Jaké prostředky ČR vynakládá na stavbu cyklostezek v porovnání s ostatními státy našeho regionu?

Ano, ve sdělovacích prostředcích jsi si dobře přečetl, že město Kroměříž získalo ocenění. Ale já už za tím vidím spíše nasazení konkrétních lidí, kteří se angažují pro svá města. Například v Kroměříži je to paní Sehnalová z radnice. Samozřejmě má za sebou celou radu města, ale někdo ji musel přesvědčit...

A srovnání s Polskem a se Slovenskem? Ano, jsme na tom možná lépe, ale na druhé straně jsme na tom hůře než v Maďarsku, Rakousku či Německu, o Dánsku či Nizozemsku ani nemluvě. Nicméně jedná se pouze o úvodní analýzu,

kteřá nám měla pomoci pochopit, kde asi jsme a kam máme kráčet. A každý, kdo je jen trochu cyklista a jezdil v zahraničí po cyklostezkách asi tuší, kam mířím – v ČR chybí potřebná cyklistická infrastruktura a je s tím potřeba něco dělat.

Takže odpověď končím tam, kde jsem začal. Nejvíce teď investují do cyklostezek v Českých Budějovicích a v Plzni, kde letos dali více jak 20 mil. Kč. Je to ale proto, že jsou tam náměstkové primátorů, paní Popelová a pan Náhlík, kteří si to již uměli pohlídat a prosadit. Jen tak pro srovnání. Moje rodné město Olomouc dává do cyklostezek jen 2 mil. Kč.

Tím chci říci jediné. Všechno je to v lidech.

Jedna českobudějovická firma se rozhodla připlácet svým zaměstnancům za to, že budou do práce jezdit na kole. Stát firmu ale zatím nijak nezvýhodňuje, například nižšími daněmi. Myslíš si, že by tudy mohla vést v budoucnu také cesta k proměně přístupu společnosti ke způsobu dopravy a tím i změně myšlení?

To jsi mě viděl asi v pátek v televizi, že se mě ptáš na stejnou věc jako Česká televize, že? To máš tak. Ta českobudějovická firma je G-Project a ředitelem je Honza Šmidmayer, můj kamarád. Je také manažerem Nadace Jihočeské cyklostezky, prostě člověk, který má k dané problematice velmi osobní vztah a tak se rozhodl, že své svobodné vůle, že to prostě podporovat bude. Je to taková první vlašťovka. A teď si představ, že by to například udělal městský úřad? V belgickém Gentu to tak funguje. Rovněž mnohé firmy se snaží různými způsoby motivovat své zaměstnance, aby jezdili do práce na kole nebo veřejnou dopravou. Nehledej v tom ale nějaké zvláštní environmentální citění. Prostě jak městské úřady, tak i firmy na západě jsou si vědomi toho, že městům hrozí totální dopravní kolaps a toho se bojí. Takže to dělají spíše z pudu sebezáchovy.

A co se týče státu? Doba k tomu ještě nedozrála. Až naše města budou totálně ucpaná, až budou docházet zásoby energie, tak pak se to možná bude řešit. A k tvé podotázce proměny přístupu společnosti k udržitelným způsobům dopravy a tím ke změně myšlení?

Nedávno jsem mluvil s Karlou Říhovou z ministerstva zdravotnictví. Ona mi říkala: Víš, co je tragedie? Že ta starší generace má úplně jiný přístup k životu. Za dvanáct let začnou plakat a začnou po státu tvrdě vymáhat, aby je léčil. Největší náklady na zdravotnictví jsou poslední dva roky života. Lidé si za řadu svých zdravotních problémů mohou sami svou špatnou životosprávou. To je pak začarovaný kruh. Není to problém cyklistiky, ale je to problém životního stylu, náhledu, jak tady prožívat svůj život. Proto říkám, že žádná Cyklostrategie nemůže změnit lidský přístup, protože je jen jednou ze součástí širších souvislostí.

Řeknu ti to asi tak. Pokud někdo, ať již z jakéhokoliv důvodu musí opustit auto a využít i jiný dopravní prostředek, třeba

kolo, může zjistit, že je to docela paráda a tím změní přístup k dopravě. Ale změna myšlení? Rekl bych, že je to spíše filosofická či teologická otázka. Zůstaňme ale raději ještě chvíli u té ekologické dopravy.

Dobře. Ekologická doprava, to ale nejsou jen kola. Jaké jsou priority vlády či ministerstva, co se týká dopravních možností přátelských k životnímu prostředí?

Možná bys k této otázce dostal tolik rozdílných odpovědí, že bys ztratil jistotu, jestli opravdu všichni žijeme ve stejné zemi. Každopádně jedno je jisté. Teď nedávno schválila vláda novou Dopravní politiku ČR. Jde jen o to, jak se kdo na ni dívá a jaké možnosti v ní vidí. A v tomto kontextu já musím říci, že je výborná. Dá se s ní pracovat a pokud člověk bude chtít, najde si tam vše, co potřebuje k podpoře ekologické dopravy jako takové.

Dám ti příklad. Když jsem v roce 2000 hledal, z kterého konce mám začít podporovat cyklistiku, tak jsem našel, že vláda schválila 12.7.2000 usnesení, ve kterém se zavázala k podpoře evropského dokumentu Charty o dopravě, zdraví a životním prostředí (vím to přesně, protože tento den mám narozeniny?). A tam byl jeden bod, který říkal, aby stát vypracoval strategii na podporu cyklistiky. No, a tak jsem ten materiál vzal za slovo a začal na tom pracovat. Rozumíš? A proto i v nové Dopravní politice vidím úžasné možnosti pro naši republiku.

V dané dopravní politice se ale také píše o dálnicích, které často naráží na ekologické problémy. Jsou podle tebe dálnice spíše ekologickou stavbou (zkracují a zrychlují dopravu) nebo naopak podporují zvyšování automobilové dopravy?

“Pro jaký dopravní prostředek se rozhodnete, je vždy jen vaše volba...”

Odpověď je jednoduchá. Zkracují, zrychlují dopravu a současně podporují zvyšování automobilové dopravy. Říká se tomu indukce dopravy a vyšla k tomu velmi dobrá knížka. Možná budeš zklamaný, ale nejsem zarytý odpůrce výstavby nových dálnic. Beru to jako fakt. Já sám sice automobil nevlastním,

na většinu jednání po republice jezdím vlakem či autobusem, ale občas i to auto či dálnici využiji. Teď například jsme měli čtyřdenní cyklokonferenci v Hluboké nad Vltavou. Už jsem byl hodně unavený a jak jsem byl rád, že mi jeden pán nabídl odvoz domů. Víš jak jsem se těšil, že budu u své rodiny o tři hodiny dříve? A to díky dálnici a autu... Prostě k autu mám pragmatický přístup. Pokud jej potřebuješ, tak je použij, pokud ne, tak jej nech doma. Jde prostě o to, aby lidé věděli, že existuje i jiný dopravní prostředek, než auto.

Právě v tomto duchu proběhl Evropský týden mobility a Den bez aut, myslíš, že mají podobné akce smysl?

Určitě!!! A ty tři vykřičníky tam nech. Hned to vysvětlím. V létě jsem byl na cyklokonferenci v Dublinu. A jeden blok se věnoval problematice kampaní. Zazněly nejrůznější příspěvky, ale pak vystoupil jeden Ir a řekl. „Příznějme

FOTO: J. V. HÝNEK

si otevřeně, že ty kampaně jsou jen takové divadlo, které citlivějšího člověka ničí. Berme to ale z jiné stránky. Například u nás. Kdy jsme až mohli vydat protikuřácký zákon? Až poté, co jsme dělali 30 let skoro nic neříkající kampaně. Jimi se nám ale podařilo krůček po krůčku měnit přístup společnosti k dané problematice, až nakonec ta společnost byla připravena přijmout protikuřácký zákon. Rozumíte? Ano, kampaně jsou často formální, dělané jen na oko, pro politiky, nicméně zajímají se o to média. A mínění společnosti se pomalu posouvá. Vy to sice nevnímáte, ale ten posun tam je. No a za pár let budete pak sami překvapeni, co se vám podaří prosadit.“ A to mě samotnému dodalo energii a přesvědčení k tomu, že to má opravdu cenu dělat. A nejen to. Právě v rámci realizace těchto kampaní lépe pochopíš kdo je kdo, kdo si jen hraje na podporu udržitelné dopravy, sbírá politické body a kdo to myslí upřímně.

Ale pokud mohu být konkrétní, tak letos mám z jedné věci opravdovou radost. Dovolte, abych vám odcitoval společnou tiskovou zprávu MD a MŽP:

Evropský týden mobility 2005 končí. Jak dál v cyklistické dopravě?

Právě dnes probíhá ve více než třech desítkách českých a moravských měst Evropský den bez aut, kterým končí Evropský týden mobility. Po dobu jednoho týdne (16. - 22.9.) města organizovala aktivity, které představovaly možnosti a výhody udržitelných druhů dopravy. Kampaně měly povzbudit aktivní přístup občanů k vytváření zdravého životního prostředí.

Součástí kampaně byl i závazek měst přijmout jedno či více trvalých opatření, která budou podporovat tyto formy dopravy. Mnohá se tedy přihlásila k budování nových

cyklostezek. Letos takový slib učinil ale také stát. Ministr dopravy Milan Šimonovský minulý pátek na konferenci o Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy ČR, která se uskutečnila v Hluboké nad Vltavou informoval o tom, že v rozpočtu SFDI je připraveno pro rok 2006 na cyklostezky 100 milionů Kč. Zároveň slíbil, že pokud budou připraveny kvalitní projekty, může se tato částka ještě zvýšit. Ministr Šimonovský vyzval touto cestou města a kraje, aby se připojila k podpoře cyklistiky. Myšlenku v Hluboké podpořil rovněž ministr životního prostředí Libor Ambrozek, který se konference rovněž zúčastnil. Od roku 2007 bude podle Šimonovského navíc možné žádat o dotace na budování cyklostezek ze Strukturálních fondů EU a to řádově v desítkách milionů korun.

Jedinou otázkou tedy zůstává, jak na výzvu zareagují města a kraje. Jako první již zareagoval Olomoucký kraj, který přislíbil finanční pomoc ve výši 15 milionů Kč, v roce 2006 chtějí cyklistickou dopravu podpořit také Ústí nad Labem, Jihlava, České Budějovice, Plzeň, Zlín, Praha, Ostrava, Mladá Boleslav, Děčín, Uničov, Frýdek-Místek, Jílembice či mikroregion Milada. Další tak hodlají učinit ještě do konce roku.

A když se tak mohu zeptat. Čím konkrétně přispíváš k ekologickému přístupu k životu ty osobně?

Moje žena mi říká: „Tedy ty jsi ekolog?!“ Ale vážně. Abych ti pravdu řekl, tak posouzení nechám raději na někom jiném. A navíc. Já se ani necítím, že mám ekologický přístup k životu. Já prostě žiji a chci jen udělat něco málo dobrého pro tuto společnost. Někdo to pak může nazvat ekologickým přístupem.

Pomaličku se dostáváme k té, jak si řekl, k filosofické či teologické rovině. Myslíš si, že by měl být křesťan uvědomělejší osobou ve vztahu k životnímu prostředí?

Rozhodně k tomu mají věřící o jeden důvod navíc – Bůh jako Stvořitel postavil člověka do role pečovatele o Jeho stvoření. Tedy teorie říká ano, ale v praxi vidím i něco jiného. V rámci své práce jsem poznal spoustu tzv. „nevěřících“ i tzv. „křesťanů“, kteří mají stejný náhled na věc, s kterými je mi dobře a s kterými bych chtěl být jednou na Nové zemi.

Dobře. Jsi tedy věřící, jak vnímáš svou práci a víru – mají styčné body nebo to vidíš jako oddělenou profesní a osobní věc?

Mě osobně je nejbližší Bůh, kterého velmi krátce a výstižně představil matematik, filosof, přírodovědec a vynálezce B. Pascal: „Oheň! Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, Bůh Jákobův, ne filosofů a učenců.“

Pokud je křesťanství o „chození s Bohem“, tak se těžko dá rozdělit profesní a osobní věc. K mé práci prostě neodmyslitelně patří i to, že ji dělám s Bohem, pro Boha, pro lidi, pro sebe, prostě proto, aby se nám tady lépe žilo, byť jsem si vědom toho, že jsme tady, na této Zemi, jen „poutníky“. Možná to zní jako fráze, ale je to prostě fakt, jak by řekl klasik Jára Cimrman.

Za rozhovor děkují V. Berger a J. V. Hynek

YMCA a zvířata

– jde to k sobě?

FOTO: ČESTMÍR TICHÝ

Možná někoho napadne, že určitě ne. Ymka jako křesťanské sdružení mladých lidí má přeci ve svém stěžejním programu péči o ducha, duši a tělo člověka. A do toho plánu přeci zvířata nemohou zapadnout. Nejedná se tu ani o sport nebo duchovní rozměr, nejsou to ani tradiční letní tábory. Ale já tvrdím pravý opak.

Zvířata byla na zemi dávno před naším příchodem. Všechna byla dokonale stvořena a svěřena nám lidem. Každé stvoření je úžasné, v nádherné souhře přírody. Máme co obdivovat. Můžeme žasnout nad barevností křídel motýlů, nad nádherně spředenou pavoučí sítí. Nedokáží lhostejně projít kolem úžasné chlupaté housenky.

Přírodu a zvířata miluji od dětství a má láska stále roste. Můj objev, že všechna zvířata, včetně rostlinstva, lidí a mne stvořil Bůh, mne žene dál k hledání a objevování pravdy o tomto světě. A to, co je člověku ukázané, může předávat dál. Například to, že pavouk není odporný hmyz, kterého se budu štítit a zašlápnu ho při první příležitosti tak, jak to dělá většina. Já nemohu se zhnuseným šklebem ve tváři odvrátit pohled od elegantně se pohybujícího hada.

Myslím, že většinu fobií ze zvířat do nás zaseli rodiče a známí nebo hloupé filmy v televizi. Přiznejme si, že většina z nás se rozplývá u chlupatých kožíšků, které nosí kočky, pejsci, činčily či morčata nebo toužíme zahlédnout těžko dostižitelného lадného delfína. A při přímém pohledu na gejzíry vod, které vystřikuje velryba, by se každému zatajil dech.

Proč jedny obdivujeme a druhé si sami hnusíme? Vždyť to vše stvořil náš Bůh. Já osobně vnitřně cítím, že nemám právo říci, že některé zvíře je hnusné – je prostě jiné! A navíc, když člověk pozná život jakéhokoliv zvířete, začne ho zajímat, chápat a víc přitahovat – ať je malé jako blecha nebo velké jako slon.

To je i důvod, proč u nás v Ymce Olomouc vznikl kroužek, ve kterém chováme zvířata. Chci ukazovat dětem i dospělým jejich rozmanitost. Pomáhat tomu, aby je přijímali taková jaká jsou, poznávali jejich potřeby z chování a projevů... Naučit je být citlivými pozorovateli zvířat, které jsou v našich teráriích a výběžích, ale i těch, co jsou v lese, na louce, ve vodě nebo ve vzduchu.

Proto, když si uděláte návštěvu v naší Ymce, najdete dvě místnosti, plné zajímavých a pro někoho stále ještě nezajímavých zvířat.

Tak začnu s těmi obyčejnými – máme párek potkanů, který má každé 2 měsíce asi tucet mladých. V dalších teráriích najdete myši japonské, myši bodlinaté, křečky syrské a křečičky džungarské; mezi větší chlupáče patří osmáci degu, pískomilové, množství stále přibývajících morčat a králíků; letošním přírůstkem je fretka a párek činčil; ze světa létavců máme andulky a korelu; z horních pater brazilského pralesa obývá jedno speciální velkoterárium opice – kosman zakrslý; a protože je samozřejmě i svět vodní, máme akvária s rybičkami, žábu, vodní želvy, kraba a raka; potom byste se u nás mohli seznámit se stepními zvířaty – želvami suchozemskými, gekončíky nočními, motýli, strašilkami, kudlankou a pavouky. Pokud si chcete vyzkoušet, jestli je had slizký nebo hebký jako samet a teplý, přijďte si pohladit našeho 2,5 m dlouhého škrťáče – užovku čínskou.

Jsem přesvědčená, že častějším pozorováním zvířat by mnoho lidí změnilo přístup a pohled na zvířata, kterých se štítí.

FOTO: ČESTMÍR TICHÝ

A to je jeden z cílů naší práce v Ymce Olomouc. Dát lidem i jiný pohled na zvířata, která byla stvořena naším Stvořitelem – Pánem Bohem, a za to mu skládám dík a chválu.

Odpověď na otázku v titulku si nyní dejte sami.

*Monika Tichá
YMCA Olomouc*

MANA

„vitamin ymC“

Kdy: 4. – 6. listopadu 2005

Kde a za kolik? Tak to se brzy dozvíte!
Produkce: YMCA Praha a YMCA v ČR

Pracovní část

Workshop: „Křesťan“

Kdo je křesťan a kdo není křesťan? Kdo je to „křesťan“? Jak se v tom vyznat?

Workshop: Puberťáci...

...kdo vás na co „loví“, čemu a komu věříte, jak vás nezklamat?

Workshop: Spiritualita v rodině a v partnerském vztahu

...alespoň před jídlem!

Workshop: Tvořivé křesťanství

Na papíře, ve hře, v barvách... Inspirovat, metodika, zážitky.

Workshop: Jsme solí země

Odpovědnost křesťanů za společnost. Co může v této oblasti dělat YMCA?

Workshop: Komu se zelení, tomu se...

Křesťan (člověk) a odpovědnost za životní prostředí.

Nejen prací živ je člověk!

Kraťárna a Čajovna s hernou nebezpečných her
Rozjímání v opojných výparech lahodných nápojů. I káfičko bude.

Výstava výtvarných děl

Ztráty na životech jsou povoleny !!! ???

Nemusíme jen pořád sedět za pecí. Za humny nás čekají zážitky, o nichž si budeme u ohňů vyprávět. Dožijeme-li se večera.

Yfashion

Tvořivý workshop - návrh motivů pro nové modely YMCA

Ekumenická bohoslužba

Koncert

A možná přijde i kouzelník...

Sledujte web: www.mana.ymca.cz!!!

SOUTĚŽ! SOUTĚŽ! SOUTĚŽ! SOUTĚŽ! SOUTĚŽ!

Yfashion

YMCA Praha vyhlašuje soutěž o nejhezčí motivy YMCA na různé oděvy a oděvní doplňky v kategoriích:

- sport v YMCA,
- historie YMCA,
- SPIRIT-MIND-BODY(trojúhelník),
- dětský motiv,
- pobyt v přírodě.

Provedení motivu v jedné až pěti barvách + barva podkladu (oděvu). Tvořit můžete motivy, které se hodí na oděvy pro nejrůznější příležitosti: trička, náčelníky, mikiny, čelenky, šátky, dámské halenky a pánské košile atp.

Uzávěrka:

- prvního kola soutěže: **10. 10. v pravé poledne.**
- druhé kolo soutěže proběhne na setkání **MANA 4. – 6. listopadu 2005.**

Největší odměnou pro vás jistě bude to, že se váš návrh bude nosit. Ale zkrátka nepřijdou ani vaše mlsné jazyčky.

SOUTĚŽ! SOUTĚŽ! SOUTĚŽ! SOUTĚŽ! SOUTĚŽ!

VOJTOVKA

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Je tu luštění, které je tentokrát spjato s tématem čísla, což se projeví jednak hemžením různých výrazů ze světa přírody a věcí s ní spojených, nicméně tam najdete i slova mířící k životnímu stylu člověka. A právě to je také předmětem tajenky – člověk je bytost, která má své tělo, o něž musí pečovat, neboť je ... a to už právě najdete v tajence.

Minulou vjotvku (kdosi právě protestoval, že to přeci není standardní křížovka, tak jsem se vynasnažil tomuto útvaru nalézt pojmenování) vyluštilo několik adeptů na cenu. Ale nikdo neměl všechna políčka, takže cena je ve hře pro úspěšného vylosovaného řešitele tohoto dílka. Posílejte kompletní znění (nejen tajenku) na protein@ymca.cz, losovat se bude z těch, kdo dodají největší počet správně zaplněných políček – ideálně tedy všech. Stáhnout si ji můžete na www.ymca.cz/protein/krizovka0510.xls.

VODOROVNĚ

1. Člověk mající natolik dobrý vztah ke zvířatům, že si nějaké dokonce pořídil domů * mluvnická kategorie slovesa.
2. Člověk mající natolik dobrý vztah k ptákům, že jeho zájem přerostl až ve vědecký * písmeno mající tvar podkovy.
3. Termín, vyjadřující nejzákladnější potřebu člověka (křesťanskou terminologií) * pokud člověk nedosáhne spásy, pak ho čeká...? * Nepřítel OFFu :-).
4. Jistě znáte pravidlo 5T - ticho, teplo, tekutiny, tišení bolesti, transport - vyjádřete jedno z nich příkazem * přezdívka Davida Berga - vůdce nebezpečné náboženské sekty Rodina neboli Boží děti * co je to vlastně ta kaviárová kulička.
5. Zkratka nezávislého kontrolního orgánu YMCA nebo také zkratka firem zabývajících se nemovitostmi * MPZ Španělska * droga patřící do stejné třídy jak kofein * přípona zřetěženého souboru (PC).

6. Název klávesy na klávesnici hned vlevo od mezerníku nebo také dámský hlas nebo německy „starý“ nebo také tag pro uvedení textu k obrázku v html kódu * odpoledne anglickou zkratkou * tisíc římsky * časopis prodáváný bezdomovci * nějakou zkratku AO byste asi těžko hádali, takže na rovinu: prostě sem patří AO :-).

7. Zvíře vyskytující se ve 3. knize Mojžíšově 11. kapitole * iniciály zpěvačky momentálně se navrátilší ke své původní kapele Precedens * jaký typ oděvu by neměl chybět ve výbavě žádného ymkaře k utužování jedné ze stran ymkařského trojúhelníku.

8. Češi jsou známí jistou dietní chybou, co dělají více než je zdrávo? * toto nebudete určitě vědět, ale pokud to vylustíte díky sloupcům, zjistíte, jak se bude jmenovat jeden z připravovaných ymkařských vzdělávacích programů * jedna z her Divadla Járy da Cimrmana ovšem čínsky (nápověda: je to „Svestka“).

9. Zvíře patřící do třídy Reptilia - česky ve sloupci D * německy „také“ * chem. značka draslíku.

10. Komu psal Václav Havel dopisy, které pak vyšly knižně? * název hlásky stojící v abecedě před N * firma sídlící v Paláci YMCA - Asociace Public Relations, na konci má ještě A, asi jen kvůli šmrncu.

SVISLE

A. MPZ Švýcarska * Region ČR, ve kterém se mimořádně dobře daří TenSingu.

B. Anglicky „nebo“ * co se kuje a přitom to nemá nic společného s železem * na které oddělení nemocnice půjdete, budete-li mít nemocné hlasivky.

C. Infinitiv slovesa, kterého se užívá na poradách, když většině není jasno a někdo tam právě udělá něco s tím osvětlením * živočišná třída do níž patří např. zvíře uvedené v řádku 9.

D. Jedna z přípon grafických souborů * protokol, který se využívá k odeslání mailů na server providera * zvýšená sexuální aktivita některých živočichů korespondující s měsícem v němž vyšlo toto číslo Proteinu.

E. Typ vozů Audi * souřadná spojka * označení softwaru, který si zakoupíte spolu s hardwarem * 8 bitů anglicky.

F. Věk * nevhodný nápoj pro ymkaře neboť je v rozporu s poselstvím tajenky .

G. Ženské jméno napsané stylem dublovaného každého písmenka.

H. Jedna z nejlepších acapelových skupin u nás - viz článek na jiném místě tohoto Proteinu * koncovka ruských internetových domén * zkratka druhé nejstarší univerzity u nás.

I. Mužské jméno * přezdívka Clauda Vorilhona vůdce sekty, která jako první tvrdila, že naklonovala člověka, je od ní odvozeno i jméno sekty * citoslovce chrápání.

J. Jedna z kapel, ve které hraje Vladimír Václavek (tedy pokud jste luštili i předchozí křížovky, tak už musíte být odborníci na Vladimírovu tvorbu) * nejste-li otužilí, pak se často třesete jako jistý strom.

J. V. Hrynek

A call-out to young leaders around the world!

YMCA Youth Peace Network 2006

June 9 – September 2
Vancouver, Canada

YMCA

We build strong kids,
strong families, strong communities.

Vážení přátelé, pokud jste porozuměli textu na otištěném letáčku, máte splněnou první podmínku, abyste se mohli zúčastnit tréninkového programu pro mladé vedoucí YMCA, který bude pořádat od 9. června do 2. září 2006 kanadská YMCA Vancouver.

4 týdny tréninku a 8 týdnů dobrovolnická zkušenost v letních táborech, účastníci z celého světa!

Pokud vás tahle akce zajímá, můžete se více dočíst na www.vanymca.org.

Pro informace můžete kontaktovat také YMCA v ČR, pokud byste se chtěli do programu přihlásit, obraťte se na zahraničního sekretáře - Helenu Koskovou (ymca@ymca.cz, 224 872 044).

Uzávěrka přihlášek je 15. ledna 2006.

Are you?

- Interested in creating a more peaceful world
- Between 20 and 30 years old
- Able to function in English
- Committed to a YMCA in your country
- Experienced working with children

Be a Peace-Builder

YMCA Youth Peace Network is an intensive training program for youth from around the world. During this 13-week program you will learn more about: **conflict resolution, cultural diversity, peace-building activities, global education, character and asset development.**

Be a Leader

During the program you will develop your **leadership and outdoor education** skills by completing a 7-week **volunteer** experience living at a YMCA summer camp, and helping to guide young campers to be kind, just and responsible to others and themselves.

*16 full international scholarships are available!

Be the change you wish to see in the world

**For more information and to apply,
visit: www.vanymca.org**

YMCA

We build strong kids,
strong families, strong communities.

Canada

Světová YMCA a životní prostředí

V desátém měsíci roku mívají jeleni říji a celá příroda se připravuje na zimní spánek. Bylo to tak po staletí, mělo by tomu být i dnes. I občan bez doktorátu z přírodovědy však dnes vidí, že pokojný řád cyklu letních období se nabourává. Stačí si vzpomenout na o dva měsíce posunuté léto 2005, pětisetleté povodně, co se opakují co pět let. Kdekdo tuší, že nekonečně složité vztahy mezi členy ekosystémů se rozplétají a ničí. Již několik desetiletí se rozvinuté země snaží o ochranu životního prostředí a „ekologičtější“ přístup k okolnímu světu. Pro celosvětové hnutí YMCA je toto ekologické snažení čím dál tím větším cílem jak na globální tak na lokální úrovni. Kde, jak a proč se ymka zabývá ekologií se dozvíme v dnešním tématickém speciálu ze světa.

Věčným neštěstím dopisovatelovým je takřka nemožnost koordinování obsahu článků s kolegy z redakce. Nevím tedy, z jakého úhlu se redakce rozhodla rozebírat, co je jinde v tomto vydání napsáno, vysvětleno, prodiskutováno. Věřím tedy, že již víte, co to je životní prostředí, co je to ekologie, co je to ekosystém.

Ekosystémy jsou všude kolem nás

Připomeňme si však, že ekologie není jenom otázkou zvířat, rostlin, řek a ovzduší. Ekologie se zabývá systémy vztahů, do kterých je zapojeno vše, co nás obklopuje. Součástí ekosystému jsou nejen živé bytosti nelidské, ale i lidé, budovy, silnice, železnice, továrny a elektrárny. A bylo by naivní si myslet, že vlivy jsou jenom jednosměrné. I elektrárnu, důkaz schopnosti člověka ovládnout energii a využít ji ke své potřebě, je závislá na svém okolí. Ovlivňuje ji mikroklima v její oblasti, srážky, síla větru, atd. V rámci ekosystému

jsou vztahy nesmírně komplexní. A opět by bylo karikaturující vidět tyto vzájemné vlivy pouze v rovině čistě přírodovědecky-ochranářské.

Lidská společenství součástí systému

Pro ekosystém jsou důležité nejen vztahy mezi mandelinkami a ptáky, ale také mezi lidmi, různými skupinami uvnitř lidské společnosti, proč neříct rovnou mezi církvemi, politickými stranami, atd. Můžeme předpokládat, že pokud budou špatné vztahy mezi lidskými skupinami, tak se tato negativní tendence bude šířit ekosystémem dál a vytvářet začarované kruhy. Když budou naopak mezi lidmi skupiny, které se budou snažit působit pozitivně na mezilidské vztahy, tak se tato síla bude přelévat i do jiných částí ekosystému jako je třeba přírodní řetězec. Prostě vše souvisí se vším. Takováto univerzalistická vize Ekosystému může být k pousmání. Pokud však chce člověk uvažovat v globálu, nesmí se bát vidět jak velký, tak malý obraz.

Globální úroveň působení Ymky

Jak si snad vzpomenete, ymka se zrodila jako modlitební a volnočasový kroužek pro pracující mladé muže v nově průmyslové Británii. V devatenáctém století neměl o nějaké ochraně životního prostředí snad nikdo ponětí. Světová společnost se ale vyvíjela a ymka s ní. Přírodní zdroje, čistý vzduch a voda se přestaly považovat za samozřejmost a člověk si uvědomil, že není neomezeným pánem toho všeho.

Ochrana Božího stvoření – jeden z klíčových cílů snažení YMCA

Ymkaři jako křesťané došli k tomu, že musí být vytvořena vize „opatrování Zahrady Boží“. Ymka si uvědomuje, že my lidé nemáme povolení od Boha ničit výtvořiny Boží, ale že je máme chránit pro další generace. Ymka věří, že každý ymkař by měl být správcem Božího stvoření, Boží přírody. A to ve smyslu evangelijního dobrého správce.

Již nejméně od r. 1990 se ymkařské orgány ve světě zabývají konkrétní rolí, kterou naše ymkařská organizace má na tomto poli ochrany životního prostředí hrát. Na celosvětovém workshopu o životním prostředí Korea 1995 bylo vytyčeno těchto několik tematických cílů:

1. Poskytnout možnosti mládeži se zapojit do ochrany životního prostředí
2. Posílit místní komunity, aby se i ony zapojily do řešení otázek životního prostředí v jejich okolí
3. Vzdělávat okolí: dobrovolníky, členy, účastníky programů, ostatní spoluobčany o otázkách životního prostředí.
4. Vymýtit chudobu a nadspotřebu,

vytvářet soběstačné komunity, podporovat udržitelný rozvoj a energetickou šetrnost nejenom v rámci programů YMCA.

5. Ymka by se měla stát zastáncem a obhájcem otázek životního prostředí jak ve veřejné společenské diskusi tak svými činy.

6. YMCA by měla vytvářet aliance s organizacemi, které sdílí podobné cíle, a to jak na celosvětové, národní i místní úrovni.

Programová báze „Vize 21“ přijatá Světovou radou YMCA v roce 1998, nejvýznamnější to program posledních let, klade zcela jasně obrovský důraz na vztah světového hnutí k otázkám udržitelného rozvoje a ekologie.

Závazek YMCA vůči životnímu prostředí

Na Světové radě 2002 byly přijaty následující „závazek vůči životnímu prostředí“ pro práci sdružení YMCA v zájmu ochrany Božího stvoření:

-propagace a využívání produktů a postupů šetrných k životnímu prostředí při ymkařských akcích

-Světová aliance bude sloužit jako ochránce životního prostředí na světové, regionální i místní úrovni

-při výběru míst pro konání akcí YMCA by měl být zohledněn vliv na životní prostředí, možnost recyklace přírodních zdrojů

-YMCA na všech úrovních by se měla zabývat Chartou Země (earthcharter.org) a její principy zavést do svých vzdělávacích programů pro mládež.

Z předchozích řádků tedy jasně vyplývá, že určité ekologické principy by měly být vlastní všem ymkařským aktivitám, a samozřejmě tedy i těm, které probíhají v našich českomoravských lužích a hájích.

Přesto jsou některé příklady exemplárních ekologických aktivit místních sdružení z celého světa, které stojí za zmínku. Ty by nám měly být inspirací pro naši práci tam, kde zrovna jsme – na lokální i národní úrovni.

Korejské Zelené obchody

Korea je zvláštní země a nejenom z toho důvodu, že je do dnes anachronicky rozdělená na Sever a Jih. V padesátých letech byla jižní část jedna z nejchudších zemí světa, která se potácela na chvostu veškerých tabulek přehledů rozvoje, průmyslovosti, atd. Díky transferu technologií z vyspělých zemí se z Jižní Koreje stala jedna z nejrozvinutějších ekonomik na světě, která nyní směle kraluje v nejednom přehledu. (Korea je například země s nejrozvinutějším přístupem k vysokorychlostnímu internetu na světě). Prudké společenské změny však vedly k plýtvání přírodních zdrojů, nadprodukcii, ničivému spotřebitelskému šílenství, kdy domácnosti nakupují stále nové a nové zboží. Veškeré bytí jen mírně zastaralé funkční zboží putuje do koše, což dává průchod obrovskému plýtvání.

Korejské ymky se v 90. letech rozhodly tomuto čelit založením tzv. Zelených obchodů. V těchto obchodech mohou občané odevzdávat funkční spotřebiče a jiné zboží, které pak mohou vyměnit za jiné, v obchodě zanechané. Systém šetří

zdroje hned dvakrát: váš odevzdaný funkční přístroj ještě poslouží a vy ušetříte zdroje, které by putovaly na výrobu nového přístroje tím, že si nějaký jiný použitý sami odnesete. Zelené obchody jsou čistě neziskové, jsou umístěny ve veřejných budovách bezúplatně a jejich provoz obstarávají dobrovolníci. Korejská YMCA postupně otevřela certifikaci „Zelený obchod“ i ostatním občanským sdružením, která se zavázala dodržovat tyto principy. Korejci tímto obsáhli snad všech 6 principů, které byly přijaty na Workshopu v r. 1995 (zapojili komunitu, spojili se s jinými organizacemi – viz výše).

Ekologická ymka Ansan (Korea)

Orientace na životní prostředí je v korejské ymce obecně poměrně silná. Ymka Ansan například kromě provozování

různých ekologických kroužků, výletů, táborů a jiných aktivit také spravuje tamější ekologické centrum přístupné pro veřejnost. Dále poskytuje místním školám pomoc při vytváření a organizování vzdělávacích programů s tematikou ochrany přírody. Spolupracuje také s tamější univerzitou na ekologickém výzkumu a monitorování.

Asijské ymky a ekologie

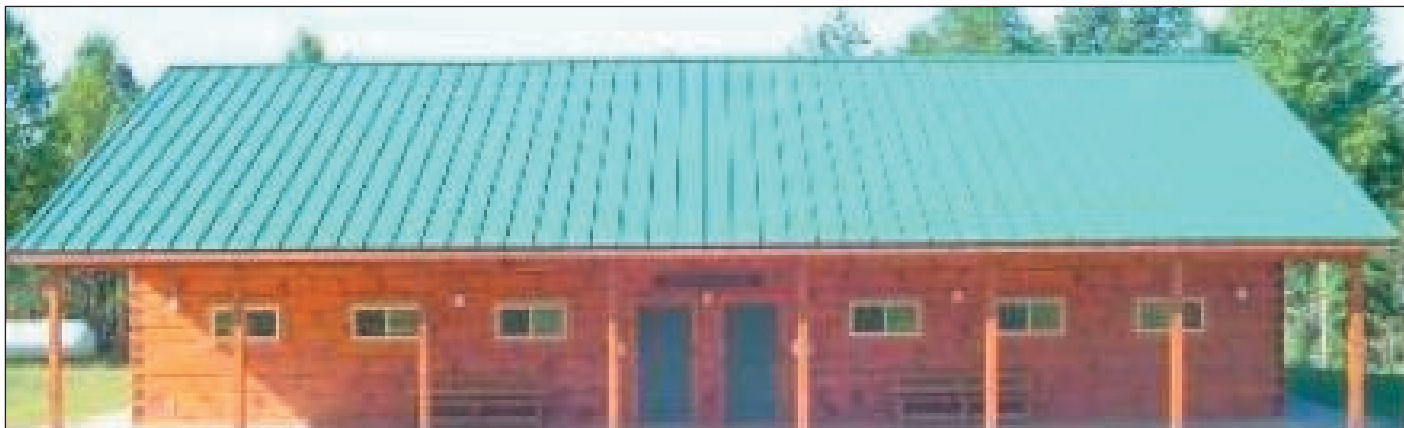
Je pozoruhodné, nakolik se asijské ymky věnují právě tematice životního prostředí. Je to možná dané tím, že ostatní organizace občanské společnosti se o tuto oblast příliš nezajímají, možná je to dané křesťanským pohledem na věc. Každopádně z pohledu Evropana na dálku to vypadá, že asijské hnutí YMCA žije ekologickými aktivitami více než je tomu tak na starém kontinentě.

Mnohé ekologické aktivity již více jak deset let pořádá jak čínská, tak anglická ymka v Hong Kongu. V Taiwanu se zdejší ymka ztotožnila s Chartou Země a vytyčila si několik cílů jako je zvyšování ekologické gramotnosti, zavádění ekologických programů do škol, ale i do aktivit 300tis členů tchajwanských místních sdružení. Na životní prostředí se zaměřuje i ymka v Thajsku a v Indii.

Ymkařský skauting a životní prostředí

Již od založení skautského hnutí v Británii je skaut bytostí spjatou s přírodou. Skauting tedy byl v principu odjakživa aktivní v ochraně životního prostředí, ve vzdělávání svých členů

i okolního světa. V této činnosti jsou aktivní snad všechny skautské oddíly působící v rámci YMCA. Skautská složka je poměrně silnou součástí aktivit ymka na severu Evropy – ve Skandinávii, v pobaltských státech, v Bělorusku a Rusku.

Jak jsem již předeslal, výchova k ekologii je bytostnou součástí skautské práce. Některé skupiny ale jdou dál: organizují tábory s ekologickou tematikou, vedou ekologické kroužky, pořádají výstavy, starají se o přírodu ve svém okolí, pomáhají čistit přírodu od odpadků. A abychom neopomenuli i neseverské státy: například makedonská ymka ve Skopje je také velmi aktivní, co se ochrany životního prostředí týče.

Tábory ve Spojených státech

Samostatnou kapitolou pak jsou táborová zařízení zaměřená na ekologickou výchovu ve vlastnictví ymek ve Spojených státech. Je jich až neuvěřitelné množství a nabízejí různé aktivity pro návštěvníky všeho věku. Jejich princip krásně shrnuje citace z webové stránky Camp Lakewood ze státu Minnesota: Být správcem matičky přírody je jedna z klíčových hodnot, kterou vyučujeme v Camp Lakewood. Vzdělávací programy jsou buď víkendové, týdenní či několikátýdenní prázdninové pobyty. Účastníci bydlí povětšinou v lůně nádherné přírody ve srubech či stanech. Děti mají možnost zblízka poznat a pozorovat živočichy, které by doma jenom těžko spatřili, poučit se o jejich životě. Samozřejmou součástí takovýchto vzdělávacích programů je vedení k ochraně životního prostředí, vysvětlování nutnosti šetrného zacházení s energiemi. Tato ymkařská tábořiště nabízejí své služby nejenom svým členům, ale také školám, sborům a farnostem a všem sdružením, která se zajímají o životní prostředí.

Příslušnou třešničkou na dortu americké ymkařské ekologické výchovy je chicagská YMCA Scuba, která se již přes 40 zabývá tréninkem a certifikací instruktorů potápění. V tomto oboru je ve

Spojených státech zřejmě tato ymka průkopníkem. A jak každý potápěč ví, bez ochrany životního prostředí nevydrží život v oceánu ani korálové útesy pro další generace. A proto je výchova k ekologii a k šetrnosti k životnímu prostředí součástí všech kurzů.

Ochrana životního prostředí by měla být esenciální pro každého křesťana jakožto péče o Boží stvoření. Každý ymkař je vyzván, aby se stal dobrým správcem Boží přírody. Ve světě se na tomto poli ymka silně angažuje a v tom bychom se v ČR měli určitě inspirovat, ať už vlastními programy nebo spojením sil s podobně smýšlejícími organizacemi. Nezapomeňme, že součástí Božího stvoření jsme i my, lidé. A proto kdo chce být ekologem, musí být vřelý a šetrný ke svému okolí.

Dominik Zunt
<http://domousov.bloguje.cz>

Olde Vechte „po československu“?

Ano, Also 4 U(n)s...

Uším pravidelných čtenářů Proteinu či pozvánek na mezinárodní akce YMCA zní slova „Olde Vechte“ dozajista povědomě... Jedná se o jméno holandské nadace, se kterou česká YMCA spolupracuje již řadu let na zážitkových kurzech pro mladé zájemce o práci s dětmi či mládeží. Jako již tradičně, i letošní prázdniny vyrazila do Holandska skupinka 6 odvážlivců, o těch ale někdy příště... Událo se totiž ještě něco dalšího, tentokrát zcela nového.

Helena Horáková (YMCA Praha), která se kurzu zúčastnila v letech minulých jako účastník i jako instruktor ho poprvé realizovala také na české půdě! Společně s YMCA na Slovensku sezvali do Strnadovského Mlýna u Votic účastníky z obou našich bratrských zemí, lektory a instruktory nejen odsud, ale i z Holandska a Malty. Na společné tvoření měli 12 dní (11 – 22. 7.) a skutečně nelenili. Kromě toho, že si pocvičili všechny možné jazyky (čeština, slovenština, holandština, malťanština, angličtina, němčina – a to jsme jen u verbálních forem, uff...), se věnovali rozvoji svých osobností (komunikace, spolupráce ve skupině, upřímnost, zodpovědnost...), navzájem si vyměnili své zkušenosti a tři dny se prali s divokými úkoly outdoor trainingu (putování po kraji plné úkolů a nečekaných zvrátů), aby prokázali, že vše, co se naučili, dokážou použít i v praxi. Metodou těchto kurzů je totiž „learning by doing, by experience“ – učení se prostřednictvím zážitků a praktických cvičení na vlastní kůži.

Během kurzu vzniklo také několik nových projektů pro mladé – například mezinárodní lyžařský tábor či hudební festival začínajících kapel. Na jejich realizaci se pracuje, doufejme, že o nich uslyšíme v některém z příštích čísel Proteinu...

...a že uslyšíme i o dalším ročníku tohoto kurzu u nás. Letošní organizátoři – YMCA na Slovensku a YMCA v ČR – by rádi přijali nové partnery – Rumunsko, Finsko, Litvu, ... a rozjeli kurz na plné obrátky s ještě rozmanitějším zastoupením zemí a tedy kultur, jazyků, zkušeností a životních stylů. Hodně štěstí!

Helena Kosková

MULTIPL(A)Y

YMCA v ČR vás zve na výměnu mládeže

mezinárodní zážitkový kurz pro mladé dobrovolníky a pracovníky s dětmi a mládeží, kteří se chtějí dozvědět něco sami o sobě a o spolupráci ve skupině, rozvinout svou schopnost být inspirativním vedoucím.

Kdy: 22. 11. – 3. 12. 2005

Kde: Recko

Kdo: 35 účastníků a vedoucích z Holandska, Maďarska, Řeka, Lotyšska, Malty a České Republiky

Pořadatelé – Synergy Group – by účastníky rádi inspirovali k tomu:

- Být inspirativním vedoucím
- Organizovat aktivity pro děti a mládež od začátku až do konce
- Rozvinout komunikační schopnosti prostřednictvím tréninku komunikačních stylů
- Spolupracovat v rámci mezinárodní, multikulturní skupiny
- Pořádat outdoorové aktivity
- Pracovat prostřednictvím metody „learning by experience“ – učení prostřednictvím zážitků a zkušeností
- Vše nové použít v praxi po návratu domů

Může se zúčastnit každý, kdo splňuje následující:

- Má o akci zájem a chce se jí aktivně zúčastnit
- Věk 18 – 25 let
- Schopnost komunikovat v anglickém jazyce

Cena: 30% cestovného + 40 euro

info a přihlášení:

YMCA v ČR, Helena Kosková

Tel.: 224 872 044, Email: ymca@ymca.cz

Spiritual Fest 2005

FOTO: J. V. HÝNEK

Deštiví den 17. září nevěstil nic dobrého. Pokud jste se však přemluvili a došli až do Komunitního centra sv. Prokopa v Praze Nových Butovicích, určitě jste nad vším tím zamračeným a deštivým zvítězili.

Odehrával se tam totiž již třetí ročník Spiritual Festu – festivalu černošských spirituálů, které nenechaly nikoho chladným, naopak zahřály u srdce, ústa všech prohnuly do úsměvu a končetiny i s celým zbytkem těla vyprovokovaly k rytmickému pohybu.

Přece jen se našla malá kaňka, tak si ji odbydu hned na začátku abych se pak mohl soustředit na vymýšlení superlativních synonym. Festival byl velmi dobře zorganizován až na jednu, podle mě i jiných návštěvníků podstatnou drobnost. Účinkující byli na plakátě seřazeni podle abecedy, což zmátlo nejen mě. Program byl dlouhý, někteří chtěli přijít jen na jeho část, třeba i na konkrétní skupinu, mohlo se tedy stát, že jste přišli a vaši oblíbenci už byli pryč. Já jsem takto přišel o vystoupení YMCA Jakoubek, pěveckého sboru z YMCA Jindřichův Hradec. Fotka kterou vidíte je tedy z loňského ročníku. Je také škoda, že YMCA Jakoubek nepozvala např. mailem na tento festival všechny ymkaře, nejen Pražáky, ale jednou

za rok se na takovýto festival klidně mohou vydat i ostatní. Z odpoledního programu jsem tedy zachytil jen kvalitní vystoupení Hradeckého komorního tucteta a poté černošskou smršť Besharmoe, jejíž vystoupení bylo opravdu strhující.

Večerní program zahájil mě nijak neoslovující Grandis vystřídaný velmi dobrým výkonem sboru Cantus Jaroměř.

Pokračovali Myšáci, jejichž výkon bych nazval standardním. Během večera jsem si všiml jisté zvýšené obliby původních afrických spirituálů.

Sváťa Karásek s vypůjčenou jednou a za chvíli druhou kytarou zazpíval své syrové písničky jemu vlastním stylem, který u posluchačů zřejmě může vyvolávat ambivalentní pocity. Na jedné straně je to hluboká, výstižná, někdy sarkastická výpověď o nás, která vede k zamyšlení nad naším vztahem k Bohu i lidem, na druhé straně hudební jednoduchost a instrumentální nedokonalost.

Poté již přišel na řadu Geshem – spolupořadatel festivalu. Vůdčí osobnost souboru Marek Šlechta dokáže přenést nadšení svým dirigováním nejen na svůj soubor, ale i na diváky.

A pak to přišlo! Na pódiu se objevily 4 dívky, které si říkají Gapeels, což je složenina počátečních písmen a slabik jejich jmen, výslovnost je však poangličtěná. Již před svým vystoupením budily Gapeels u svých kolegů respekt. Obávali

FOTO: J. V. HÝNEK

se srovnávání, přestože Spiritual Fest není soutěžní přehlídkou. Hned při prvních taktách jejich úvodní písně se ukázalo, že pověst, která je předcházela a obavy spoluvystupujících byly důvodné. Jejich výkon byl o třídu jinde a diváci to také okamžitě rozpoznali. Členové skupiny Vockap, která byla další v pořadí, přemýšleli při poslechu Gapeels o tom, že na pódium zkrátka nemají proč chodit. Vrchol večera právě čněl až k vysokému stropu kostela a proč festival připravit o zaslouženou gradaci.

Přesto miláček loňského publika Vockap nastoupil. Jejich vystoupení udrželo nastavenou laťku, jisté hlasy a již pověstný humor v choreografii i aranžmá písní dal večeru opět nový rozměr. Ke konci vystoupení zahlédl vedoucí Vockapu v zákulisí Irenu Budweiserovou, která měla přijít na řadu za chvíli, a tak vtipně a zároveň omluvně poznamenal, že jejich další písnička bude právě z repertoáru Spiritual kvintetu. Úspěch přímo kolosální měl pak jejich přídavek – píseň Jungle (džungle), která vás okamžitě přenesení do dokonalé iluze pobytu v pralese, neboť pánové svými hlasy imitují faunu a snad i flóru naprosto věrně. Posluchači nechtěli Vockap pustit z pódia, ale čas byl neúprosný.

A tak moderátor přivítal poslední účinkující, Irenu Budweiserovou. Ta při svém pozdravu pronesla vtipnou větu – a teď mi řekněte, co po takovém výkonu pěti chlapů z Vockapu tady má dělat já sama s bubnem, no ale budu se snažit. Jejich vystoupení bylo velmi příjemným zakončením festivalu. Na závěr se Marek Šlechta zeptal publika, zda se mají pustit do příprav Spiritual Festu 2006. Ohlas publika byl jednoznačný, a tak všechny příznivce opravdu kvalitní hudby již teď zvu na příští ročník.

J. V. Hýnek

internet: <http://www.spiritualy.cz>

ICQ (mini)rozhovor

s Patrikem Bartošem

členem Vockap – Vokální kapely

Jak bys srovnal úroveň loňského a letošního Spiritual festu?

Nevím... možná se mi to zdá (protože minulý rok jsem byl poprvé), ale ten předtím měl trošku větší úroveň.

Zajímavé, já jsem byl také na těchto dvou a mám přesně opačný dojem. Kdo tě nejvíc zaujal, překvapil, dostal...?

Gapeels nebo jak se to píše ....

Gappels - tak v tom se shodneme, co se ti na nich líbilo nejvíc?

Frázování, intonace,... jak by řekl Standa (další člen Vockap)... to je základ. No popravdě moc se mi po jejich vystoupení nechtělo na pódium .. :-D

Vockap měl taky obrovský úspěch, v čem si myslíš, že je vaše síla..?

To fakt nevím... možná je to tím, že nás to baví... nevím... sami jsme vždy hrozně překvapení reakcí publika... Páč kdyby nás to nebavilo tak se stěží budeme sjíždět z celé republiky na zkoušky (Praha, Olomouc, Třinec, Hradec Králové).

Je vás 5 kluků, jak zvládáte slávu a nápor fanynek?

Nejsem si žádného vědom :-)

No ze vzkazníku na vašem webu (www.vockap.cz) to vypadá jinak, ale dobrá, tak odjinud. Máš za to, že běloši mají na to zpívat černošské spirituály?

Myslím, že to není o tom, zda na to mají nebo ne ... ale černoši to umí prostě podat .. a vo tom to je..

Proč zpíváte právě spirituály?

Pro jejich rytmus a harmonii, zkrátka jak píšeme na našem webu: Především však pro jejich přímočarost a jednoduše sdělení, které pro svoji úžasnou hloubku má i v dnešní době co říct.

Ať se vám tedy daří jejich poselství předávat dál.

J.V.H.

Z Patrikova dotazníku:

* 22. 7. 1981, † pravděpodobně 1. 5. 2060

bydliště: zatím Olomouc

výška: 188 cm

váha: 85 kg

míry: 92/60/90 :-))

koničky: lyže!!, volejbal, golf, hudba, internet, investiční bankovníctví (více na: <http://www.vockap.cz>)

Vzpomínka na Pavla Hasterlíka

V zářijovém Proteinu mi udělala redakce radost výběrem fotografie, kde je zachycen se sekretářem Šimsou sekretář Pavel Hasterlík a je připomenut zlomek z jeho dobrodružného a pohnutého života.

Na táboře na Oravě v roce 1938 působil sekretář pražské YMCA Pavel Hasterlík jako programový a hospodářský vedoucí a jako účetní jeho žena paní Luisa. Tábor vedl nezapomenutelný Václav Velkoborský, říkali jsme mu pan Velký (o rok později jsme na Sázavě mluvili o panu Firstovi jako o panu „Prvním“), ale vůdcové chat na Oravě (ještě se smělo slova vůdce užívat) se mohli radit s programovým ředitelem Hasterlíkem, znal z Ligy československého woodcraftu, odkud přišel do Ymky spolu s náčelníkem Sůvou (Šimsou) spoustu her a táborových akcí a pravidel.

Pro mne se do mých vzpomínek zapsala i paní Luisa. Při hře na plíženou jsem utrpěl úraz a za horské bouře mě špičkoví českoslovenští sportovci převezli do nemocnice v Ružomberoku přes rozvodněnou Oravu. Po pěti dnech pro mne paní Luisa přijela, navštívili jsme svérázný ostrov na Váhu a vrátili se do tábora vlakem.

Pavel Hasterlík po odchodu své ženy do Londýna, kde pracovala ve vedení Labour Party, čekal do poslední chvíle, bude-li moci bojovat v československé armádě. Uvízl v protektorátu, přešel do Polska a dostal se do sovětského zajateckého tábora, který byl velmi náročný a ne všichni ho přežili – zde se opět Hasterlík osvědčil jako znalec zálesáckých pravidel při odchytu zvěře, jejíž maso zachránilo mnoha našim i polským zajatcům život. Po napadení Sovětského svazu trval na zařazení do československých jednotek, ale musel k tomu cestovat přes zakavkazské sovětské republiky a Libanon do Palestiny, kde se připojil k anglické armádě, v níž už byla řada našich vojáků i důstojníků. Jako velitel tanku se zúčastnil bojů o Tobruk v Africe a dalších slavných válečných akcí. Po válce nastoupil opět jako sekretář pražské YMCA a vedl její vydavatelské oddělení. V poválečných táborech na Oravě byl jejich ředitelem.

Jeho činnost v Ymce ukončila v roce 1950 StB, která ho zatkla. Byl vězněn a souzen a prošel řadou věznic, z nichž jeho spoluvězňové vzpomínali vděčně na jeho pomoc, humor a vyprávění. Při amnestii v roce 1960 se vrátil do „civilu“. V roce 1968 se horlivě zúčastnil pokusů o obnovení činnosti Ymky a Akademické Ymky i veřejných diskusí. Rádi na něho vzpomínají jeho přátelé z již odcházející generace, ale také původní členové chlapeckého oddělení pražské Ymky a ovšem vděční táborníci na Oravě.

Jaroslav Šimsa a Pavel Hasterlík

Pozvánka

na uvedení knihy
vzpomínek, svědectví a záznamů vyprávění pamětníků

Milena Šimsová - V šat bílý odění

(YMCA Brno ve spolupráci s nakladatelstvím Eman)

Uvedení knihy se uskuteční

16. října 2005 v 17 hodin
ve velkém sále Slévárny Vaňkovka v Brně

a 25. října 2005 v 18 hodin
ve velkém sále Paláce YMCA
(Na Poříčí 12, Praha 1)

Medaile cti a vděčnosti Jana Masaryka

Dne 19. září 2005 se v prostorách Černínského paláce na Pražském hradě uskutečnilo pod záštitou 1. náměstka ministra zahraničních věcí Jaroslava Bašty vzpomínkové setkání Společnosti Jana Masaryka spojené s odhalením busty Jana Masaryka.

Při této příležitosti převzali zástupci YMCA v České republice zlatou medaili Jana Masaryka cti a vděčnosti za významnou práci při budování a životě vlasti v duchu spolupráce, dobrého soužití, pomoci a porozumění mezi lidmi doma doma, v Evropě a ve světě.

Mezi dalšími oceněnými byly rovněž organizace YWCA v České republice, Rotary klub a Svaz politických vězňů. Kromě medaile a pamětního listu však YMCA obdržela navíc ještě osobní dary od Antonína Suma. Zlatý odznak tábora Sázava (kterých je v ČR pouze několik) a dřevěné kladívko ředitele tábora z roku 1924, tedy skutečné klenoty YMCA.

Pro YMCA v ČR je takové ocenění obrovským závazkem do budoucna a chci věřit, že YMCA má potenciál mu dostát.

J. V. Hynek

Otevření nového informačního centra YMCA Brno

YMCA Brno a Asociace nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje uspořádaly slavnostní otevření nového centra v areálu Slévárny Vaňkovka v Brně. Účastníci si mohli prohlédnout vlastní centrum vybavené počítači a bohatou příruční knihovnu obsahující informace o kraji, o celé republice a o Evropské unii.

Venku před budovou mohli sledovat bohatý program, a to jak skupin Démáirt – Irské tance, tak dvojici ze skupiny Réna – barokní tance s reprodukcí dobovou hudbou. Velký zájem budily výkony dvou skupin historického šermu Baštýřů a Carpe diem. Zvláště silným dojmem působil protiklad jemného, ba půvabného tanečního vystoupení proti drsným, hrdinským vystoupením zdatných šermířů s přiměřeně obhroublým humorem. Vyznamenal se docela mladičkový hrdina, který přijal meč a pustil se do jednoho z rytířů. Zřejmě budoucí ymkař!

Při proslovu „stařešiny“ ze senior klubu YMCA Brno jsme se seznámili s pracovními hesly tábora YMCA na Oravě v roce 1938, totiž FAIR PLAY, KEEP SMILING a KNOWLEDGE IS POWER. Poslední heslo bylo přetvořeno vzhledem k náplni nového centra na INFORMATION IS POWER a budeme-li hrát poctivou hru a vždy s úsměvem, tak budeme IN, což je moderní úsloví, které před těmi 67 lety neznali! Páska nebyla přeseknuta hrůznou „šermířskou“ sekerou, ale těžkým mečem vyzdvihnuta tak, aby s ní mohlo být otevřeno další zařízení pro mládež z Brna a celého kraje. Centrum bude sloužit mládeži ze všech neziskových organizací!

Jan Šimsa

Výběrová řízení F-nadace pro rok 2006

F-nadace vyhlašuje výběrová řízení na poskytnutí nadačních příspěvků na **podporu vzdělávacích programů**, jejichž cílem nebo součástí je umožnit lidem poznání a rozvoj křesťanských duchovních hodnot. Výběrová řízení probíhají v následujících oblastech:

1. Podpora sociálně slabých účastníků vzdělávacích programů

Příspěvek poskytnutý organizátorům seminářů, školení, konferencí, apod. na uhrazení části nákladů sociálně slabých účastníků. Organizátor získá možnost zvýšit kvalitu vzdělávacího programu z prostředků získaných účtováním plné ceny ostatním, sociálně silnějším, účastníkům.

2. Podpora vzdělávání pracovníků neziskových organizací – externí programy

Příspěvek na vyslání pracovníka (zaměstnance i dobrovolníka) na školení, stáž, konferenci, seminář apod.

3. Podpora vzdělávání pracovníků neziskových organizací – interní programy

Příspěvek na zorganizování vlastního školení pro pracovníky organizace (zaměstnance i dobrovolníky).

4. Podpora vzdělávacích programů pro děti a mládež

Příspěvek na programy pro děti a mládež do osmnácti let věku

- podporující zodpovědný životní styl,
- preventivní programy zejména v oblasti drogových závislostí, alkoholu, sexu, AIDS.

Podpořeny budou zejména přednáškové aktivity.

Uzávěrka příjmu žádostí je **23. října 2005**.

Další informace a přihlášky:

tel. 224 226 257

e-mail: granty@f-nadace.cz

www.f-nadace.cz

F-nadace, P.O.BOX 107, 130 11 Praha 3

Jakou autoritu má Starý zákon pro křesťanskou etiku v 21. století?

Jak může obohatit dnešní etickou diskusi?

Těmito otázkami se chceme zabývat na letošní konferenci. Naším hlavním hostem je významný britský starozákonník C. J. H. Wright, který mluví o "trvalé etické platnosti" Starého zákona a hledá v něm "paradigma" pro dnešní etiku.

Jak zdůvodní a rozvine svá stanoviska?

Jak se vyrovná s alternativními názory a se svými oponenty? Jak se jeho přístup osvědčí tváří v tvář aktuálním tématům?

14.-16. listopadu 2005

Církev bratrská, Praha - Šeberov

Více informací na www.etspraha.cz

Velký vyvolený bratr aneb nereálná reality show

Napsat článek na toto téma jsem se chystal ještě předtím, než se tyto dva pořady začaly vysílat, ale kdy už na ně běžely reklamy - tedy asi v polovině srpna. Fascinovalo mě totiž spojení slov „reality“ a „show“ a pak také sousloví „reality show“ s tím, co se divákovi nabízelo.

Hned v úvodu se přiznám, že jsem viděl Vyvolené i Velkého bratra pouze jednou v jeden stejný den a to až ke konci září, když jsem se náhodou dostal do blízkosti TV přístroje. Omlouvám s e tedy předem všem skalním fanouškům, ale i odpůrcům, ti budou mít na věc možná jiný pohled, navíc podpořený kontinuálním sledováním.

Tak tedy k prvotnímu impulzu. Samozřejmě, že reality show je komerčním TV programem, který má jediný cíl - vydělat peníze. To znamená získat co největší sledovanost - tím pádem i možnost zvýšení cen za reklamu před, po a během pořadu. Jde tedy o získání divácké většiny, nejlépe o rozšíře-

ní věrných diváků TV stanice, kteří se dívají na všechno (na všechno je prosím bez uvozovek záměrně), o další skupinu lidí, která dosud odolávala. Přesto mě spojení slov reality a show vedlo k zamyšlení nad tím co je vlastně na té show reálného. Speciálně vybraní lidé, žijící pohromadě v nezvykle vysokém počtu, navíc spících v jedné ložnici (to ani v rodině není zvykem), plnicích různé nestandardní úkoly (běžný život je přece jen fádňější - alespoň většiny národa) a také s tím, že výraznou část dne netvoří práce. Podobných nesrovnalostí s reálným životem by se určitě našlo ještě mnohem více. Ale o to v podstatě nejde, protože všechno se to dá omluvit právě tím druhým slovem „show“. A o to v podstatě jde. Líbí se mi jak někteří začali celou věc vnímat jako sociologický průzkum a mluví o tom, že se na reality show dívají jakože z „akademických důvodů“. Ovšem copak je to ve vilách za reprezentativní vzorek obyvatel...

Zkrátka obě reality show jsou rozhodně show a ne až tak moc reality. Mám za to, že každodenní život většiny z nás je mnohem zajímavější, a proto nemá moc smyslu na úkor toho svého, prožívat život někoho jiného. Celý pořad tak bude mít dle mého názoru pouze dva důsledky. Národ zase utratí zbytečně spoustu peněz za SMS a firmy točící se kolem pořadu si přijdou na své, ale to je jen obchod - poptávka a nabídka. Druhá věc je závažnější. Posune opět latku „normality“ zase o kousek níž. Ať chceme nebo ne, v každém z nás se vědomí či pocit toho co je ještě normální, veřejně přístupné, standardní poněkud vychýlí. A tím myslím třeba i způsob komunikace, užívání určitých slov či témat nebo jiné projevy. Pokud se na žádnou reality show nedíváte, tak rozhodně nejste mimo hru, stejně se vás tyto věci dotknou - jaksi v druhé vlně skrze chování těch, kteří se dívají, ti postupně promění obecné klima ve kterém žijeme všichni.

V každém případě je formát reality show nabídkou k možnosti zapomenout na chvíli na své starosti, plní tak de facto stejnou úlohu jako například telenovely, ale zase třeba pro jinou kategorii diváků. Ukázalo se ale, že jedna reality show na tak malý národ a tím pádem trh, asi stačí. Takže to co se mi na celé věci opravu velmi líbilo je vtipná reklama TV Prima, která začala sloganem: „Vyvolení, reality show, která nezná bratra“, který po debaklu Velkého bratra Prima změnila na: „Vyvolení, reality show, která už nemá bratra“.

Pokud se ale budete chtít opravdu dostat k pořádné reality show stačí si přečíst Orwellovu knihu 1984. Je rozhodně bližší realitě než to co nabízí TV a obávám se, že nemusí být ani komunistická či jiná totalitní, ale že stačí i ta naše.

Přeji všem čtenářům kvalitní reálný život.

J. V. Hynek

ANKĚTA 2005/09

Sledujete v TV některou reality show?

Ano, pravidelně - je to zábavné. (30 hl.)

Ne, ze zásady - je to pokleslé. (28 hl.)

Ano, ze studijních důvodů. (12 hl.)

Ne, TV nesleduji téměř vůbec. (23 hl.)

Celkem hlasovalo: 93

Zdroj: www.protein.ymca.cz

Lykke til

Ačkoliv je Lykke til v TenSingu, kam už nějakou tu chvíli chodím, velmi populární, ba až legendární, poprvé jsem je, stejně jako kapelu Sir Malkovich (se kterými budou hrát 4. listopadu), slyšela až na letošním ročníku SOS festu a pochopila jsem proč jsou tak oblíbení. Jejich huba je...ani nevím jak to popsat. Zkrátka na jejich koncertech se lidi baví! Nic jiného ani dělat nejde. Prostě ta hudba vás rozpohybuje, roztančí, zkrátka si ji zamilujete.

A kde se vůbec kapela Likke tyl vzala? V roce 2003 ji založili Bond (Ondra Tichota), Kejmil (Kamil Blažek) a Jirka Novák. Přidala se k nim Irenka Opočenská, ale ta spolu s Jirkou kapelu po čase opustila. Kapela, jak ji známe dnes, co se názvu i složení týče, vznikla v červenci 2004, kdy se k Bondovi (zpěv) a Kejmilovi (kytara) přidali ještě Ondra Vařil (kytara), Jakub Laxa (saxofon), Ondra Šenfeld (baskytara) a Radek Šenfeld (bicí). Likke tyl začátkem roku 2005 vydali demo „Radost“. A pokud se ptáte co „Likke tyl“ znamená, norský je to „hodně štěstí“.

The Chancers

The Chancers vznikli v roce 1998 jako ryze britská kapela. Během let se obsazení kapely mnohokrát změnilo a do kapely se dostalo i několik českých muzikantů. Chancers vydali několik singlů, a právě chystají klip k písni Rudeboy Paradise z druhého alba Friendly Fire. Hrají po celé Evropě, například v Německu, Francii, Švýcarsku, Belgii, České republice, na Slovensku, v Maďarsku, Rakousku a Chorvatsku. Do České republiky se pravidelně a rádi vrací, tak si je nenechte ujít, ať už na podzimním Sázava festu nebo 14. října, kdy vystoupí s dalšími ska kapelami Fast Food a Vertigo.

Majda Rounová

THE CHANCERS

Hudební festival
VOX 005
sobota 5. listopadu 2005
kulturní dům Vltavská, Bubenská 1, Praha 7

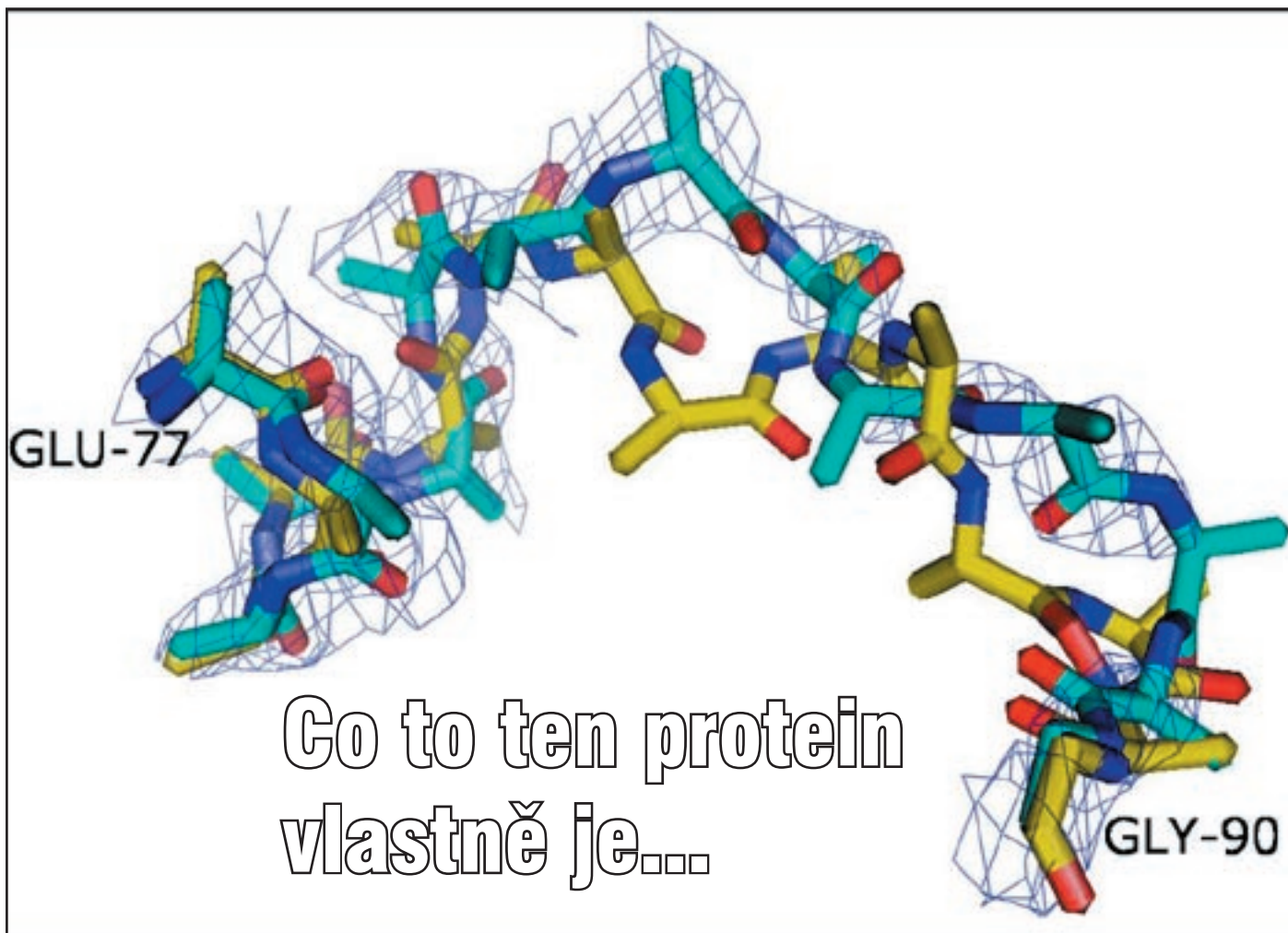
Vockap
Noi
Českej chleba
Veselá zubatá
Michael
Oboroh
Manahem
Alešanka
Treti deň

www.vox005.signaly.cz

Festivalem provází
Aleš Juchelka,
moderátor hudebních pořadů CT

VOX 005
chce přinést české hudební veřejnosti průřez tím
nejlepším z tvorby kapel reflektujících poselství
evangelia. Volně navazuje na deset ročníků
festivalu Vox Clamant, který se v 90. letech stal
známou, kvalitní a žánrově pestrou přehlídkou
domácích i zahraničních účinkujících. Hudba
prezentovaná na VOXu by měla být vyjádřením
svobody uměleckého projevu bez hranic konfesí.

KDO	KDY	KDE	CO
- 123 minut		Hradec Králové (Klub AC)	koncert
Blue Effect	22.10	České Budějovice (K2)	bigbeat
Gaia Mesiah	19.10	Praha (Futurum)	koncert
Jo!SKA	12.10	Ostrava (Boomerang)	funky
Lykke til	4.11	Nové Strašecí (Na Růžku)	koncert se Sir Malkovich
Mňága a Žďorp	12.10	Praha (Lucerna Music Bar)	koncert
Monkey Business	2.11	Olomouc (U-klub)	funky
	4.11	Krnov (Kofola club)	funky
Psí vojáci	13.10	Brno (Musilka)	underground
	27.10	Praha (Vagon)	underground
Spicy Roots	14.10	Praha (Klub 007)	ska z Německa
Vertigo	21.10	Klášovice (Black Pes)	koncert c 2v1, Flaming Cocks
Vypsaná fixa	26.10	Olomouc (U-klub)	koncert s Imodium

Setkání seniorů 2005

Jako každý rok uzavřeli letní sezónu na Masarykově táboře YMCA na Sázavě ymkařští senioři. Tedy pánové, kterým je většinou přes osmdesát let. Přesto jsou stále velmi aktivní a setkat se s nimi je radost. Program je již tradiční. Výlet na skálu nad táborem – zvanou Kazimírka, sportovní turnaje (petanque, golf, playgroundball, nohejbal, ping pong) a večerní slavnostní oheň velké rady. Letošní setkání však bylo obohaceno o vzpomínku na Joe Firsta, dlouholetého ředitele tábořiště z předválečné doby, kterého měli dnešní senioři jako děťští účastníci táborů velmi rádi. Odhalili tedy, za účasti generálního sekretáře YMCA, na jeho počest pamětní desku spolu s fotografiemi Joe Firsta i jeho manželky, která zastávala roli „táborové mámy“.

Setkání seniorů je akcí otevřenou a tak je škoda, že z mladší ymkařské generace se jej účastní vždy jen několik lidí a navíc těch stejných. Přitom pouhá přítomnost v blízkosti lidí, kteří uzavřeli svá kamarádství třeba i před sedmdesáti lety, díky táborům YMCA a výrazně ovlivnily jejich životy přináší obrovskou motivaci a inspiraci k naší dnešní práci s dětmi a mladými lidmi v YMCA. Rezervujte si tedy příští konec srpna na toto setkání, určitě nebudete litovat, protože je velmi obohacující.

J. V. Hynek

Protein je základní stavební jednotkou těla, pro život je nezbytný. Lidský organismus je tvořen proteinem až z 25%. Protein potřebujeme, abychom zůstali silní a v dobré kondici, je nezbytný pro vývoj svalstva. Sojový protein je jedním z nejkvalitnějších rostlinných proteinů.

Ženy potřebují 100 g a muži 150 g proteinu denně.

Každý ymkař to ví, a proto užívá Protein navíc v jedenácti speciálních dávkách ročně!!!
Neponechte tedy nic náhodě a čtěte pravidleně Protein, podle Doc. Dr. V. Redaktora se jím nelze předávkovat.

Co najdete v příštím čísle?

1. To, čím do něj přispějete :-)
2. To, co pro vás připraví ostatní...

Číslo bude věnováno POSLÁNÍ YMCA!

Proč YMCA vůbec vznikla, jak se vyvíjela, jaký je smysl její existence, jak své poslání chápe dnes, jaká je její budoucnost? Pohledy z historie i současnosti, z domova i ze světa. Máte-li jakoukoliv zajímavost, pište na mail redakce!

Pozvánky a informace...

Městská část Praha 13
Komunitní centrum sv. Prokopa
Spolek Slavibor

Vás zvou na další koncert z cyklu

„Třináctého na třináctce“

**Slávek Klecandr
a Vladimír Merta**

Písně o víře a naději

13. října 2005 od 19 hodin
v Komunitním centru sv. Prokopa

Vstup dobrovolný.
Tento koncert je věnován vzpomínce
na Vladimíra Křápka

Domov sv. Karla Boromejského
KŠancím50, Praha-Řepy, www.domovrepy.cz

25.10.2005 v 19:00 hod.

Klášteřínský kostel sv. Rodiny v Řepích
koncert

GESHEM
vokální soubor

řídí **Marek Šlechta**

- zpěvy z Taizé
- černošské spirituály

Vstupné dobrovolné

Výtěžek z koncertu bude věnován na nákup polohovacích
postelí pro pacienty a k zajištění provozu Domova

spojení:
tramvaj č. 7,9,10, zastávka Sídliště Řepy,
bus č. 164, zastávka Škola Řepy

Speciální nabídka!

Roční předplatné luskusního časopisu Protein za pouhých 250 Kč.

V ceně je 11 čísel s donáškou až do domu!

<http://protein.ymca.cz>

nemáte aktuální Protein? Přečtěte si ho na internetu!

Archiv starších čísel ve formátu PDF i textová verze!

Fultextové vyhledávání v archivu! Možnost hlasování a komentářů k článkům! Anketa k dalšímu číslu!

Své příspěvky a pozvánky na akce zasílejte na emailovou adresu:
protein@ymca.cz